

NÉPLAP

Világ proletárjai egyesüljete!

AZ MDP HAJDÚ-BIHARMEGYEI PÁRTBIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

XII. ÉVFOLYAM, 43. SZÁM

ARA 50 FILLER

VASÁRNAP, 1955 FEBRUÁR 20.

Mai számból:

Előzenévadó ünnepségek Debrecenben (2. oldal) — A francia kormányválság — Faure kapott kormányalakítási megbízást (2. oldal) — Április 4-i munkaverseny sikeréért (3. oldal) A polgári járás tíz termelőszövetkezete tervezésének foglalkozásai (5. oldal) — Tavasz Nagyhegyesen (7. oldal)

Milliók vágya és akarata

A kőműves tudja, milyen nehéz munka egy ház felépítése. A kertész is tudja, mennyi verejtéket hullat, amíg felnövel egy almát. Az anya is tudja, milyen nehéz és fájdalmas megszülni és felnevelni egy gyermeket. És nem azért dolgoznak az emberek — akár oroszok, vagy amerikaiak, angolok, vagy kínaiak, franciák, vagy magyarok —, hogy a telketlen halálgyárosok egyetlen intéseire romhalmazzák változnak a házak, szelvést döntse ki az almafákat, s egyetlen fémdarab elég legyen ahhoz, hogy megállítsa egy ifjú szív dobogását, aki-ből talán új Petőfi, új Tolstoj, vagy Newton lett volna.

Lehet-e pontosabban, egyértelműbben kifejezni a kőműves, a kertész, az anya hőhaját és akaratait, mint azt az elmúlt héten a Szovjetunió vezetői tették Hearst, Kingsbury Smith és Conniff amerikai újságírókkal folytatott beszélgetésükben?

„Valamennyien ezen a földön élünk és nincs hová mennünk... Lenin hagyatékát követve a két vedzer tartós, békés egymás mellett élést kívánjuk, vagyis úgy rendelkezünk és rendelkezünk ma is, hogy a két rendszer együtt élhet és nem kell harcolnia egymás ellen” — mondotta N. Sz. Hruscsov. S ha más szavakkal, de ugyanezt fejtette az egész szovjet nép, az egész békétábor nevében Bulgaryin szovjet miniszterelnök és Zsukov marsall is. N. A. Bulgaryin rámutatott arra, hogy a háború alatt a Szovjetunió és a Kína közötti kapcsolatok az Egyesült Államokkal, Angliával és Franciaországgal s hogy üdvös volna, ha a jó kapcsolatok ismét helyreállnának. Zsukov kifejtette: „Ugy vélem, nem az a feladatunk, hogy megmentést találjunk a fegyverkezési hajszára, hanem az, hogy megkeressük a háború lehetetlenné tételének gyakorlati útjait.”

Mit állíthatnak ezzel szemben az amerikai politikusok? Azt, hogy továbbra is atombombával hadonásznak, újabb támaszpontokat építenek a béke, a demokrácia, a szocializmus Szovjetunió és Kína vezetése táborá körüli, vagy hogy továbbra is Kína megtámadásával, az „erőpolitikával” fenyegetőznek? Ezek bizony nem lennének hathatós érvek. Mint Hruscsov mondotta: „A fenyegetésekből és megfélemlítési kísérletekből semmi sem jön ki, mert a Szovjetunió sohasem hátrált meg és ezután sem hátrál meg a fenyegetések elől.”

Választ adtak a Szovjetunió vezetői arra a régen használatos „kérdésre”, amely szerint a Szovjetunió a felelős a háború és a béke egyik kulcskérdésének, a szovjet-amerikai kapcsolatnak alakulásáért és a szovjet állam csak az alkalmat várja, hogy megtámadja Amerikát. „Ez a Szovjetunió megrágalmazása” — mondotta Hruscsov. „Ez ostoba fessegés” — jelentette ki Zsukov. Bulgaryin, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke pedig azt mondotta az amerikai újságíróknak, hasznos lenne, ha helyesen és tárgyilagosan tolmácsolnák, amit meg tudtak, — „közölhetnék... hogy a szovjet kormány ószintén törekszik a nemzetközi feszültség enyhítésére, a népek közötti békére, hogy a szovjet kormány meg óhajta javítani kapcsolatát az Egyesült Államokkal.”

Nem irigyeljük a washingtoni propaganda főnököket. Biztos sok nyugtalan percük, álmatlan éjszakai van amiatt, hogyan gyengítsék e nyilatkozatok hatását, hogyan győzzék meg a kőművest, a kertészt, az anyát arról, hogy a békés egymás mellett élésnél, az országok közötti normális kapcsolatoknál jobb a zsarolás és a fenyegetőzés, hogy a békénél jobb a háború. Ebben a nehéz fába vágta fejszéjét John Foster Dulles, az Egyesült Államok külügyminisztere, — igazi amerikai vállalkozó szellem! — amikor február 16-án beszédet mondott New Yorkban, a „Külpolitikai Társaság”-ban. Nem kisebb feladatot vett magára, mint azt, hogy az Egyesült Államok tajvani háborús halandor terveit a „béke és szabadság” programjának tüntesse fel.

...de lám, hogy változnak az idők! Manapság ahhoz, hogy bizonyítsák: a békénél jobb a háború, mégis csak a békéről kell beszélniük, amikor a háborúra gondolnak...

Dulles elmefuttatásaiban tehát nem kevés szót ejtett az amerikai kormány „őszinte békevágyáról”, sőt még bizonyítékokkal sem maradt adós. Meglepő fordulattal azt állította, hogy az Egyesült Államok haderőinek provokatív fellépése a kínai partok menti Tacszen szigeteken kiirtése alkalmával — „hozzájárulás a béke ügyéhez”.

Mit kell ez alatt érteni? Dulles szerint természetesen azt, hogy 130 amerikai hadihajó és 700 amerikai lökhajós repülőgép jelenlétében békésen „átengedték” jogos tulajdonát a Kínai Népköztársaságnak. Tették pedig ezt annak ellenére, — micsoda ál-dozaletesség a béke érdekében! — hogy a szigetek néhány kilométerre fekszenek Kínától, s tízezerre az Egyesült Államoktól, vagyis, ha amerikai kézen vannak, akkor nyilvánvalóan nem fenyegetik Kína biztonságát, de ha megfordítva, jogos birtokosa a Kínai Népköztársaság fennhatósága alá tartoznak — az Egyesült Államoknak, komoly fenyegetéssel, talán még Amerika előznie-sével is számolnia kell.

Ahhoz, hogy ezt a kifacsart logikát világosnak és érthetőnek találjuk, — amerikai külügyminiszternek, de legalább is a Wall Street-i gondolatmenetben jártas embernek kellene lennünk. Mi azonban és az egyszerű emberek általában jobban szeretjük, ha a tényeket a valóságnak megfelelően, nem pedig a fejük tetejére állítva tárják fel.

A valóság tényei pedig azt mondják, hogy az Egyesült Államok kormánya nagyobb tengeri haderőt vonultatott fel a Tacszen szigetekenél, mint a második világháború alatt a Japán elleni támadáskor és, hogy csakis a kínai néphadsereg fegyelmezetttségén múlott, hogy a háborús konfliktus kiobbantását célzó amerikai provokáció kudarcot val-

Dulles beszélt a kínai partoktól 8—10, Tajvantól pedig kb. 150 kilométernyire lévő többi partmenti szigetek kérdéséről is és kifejtette: ezek „átadása”, azaz visszaszolgáltatása a Kínai Népköztársaságnak — „nem szolgálja a béke és a szabadság ügyét”. Az Egyesült Államok pedig csakis ezt az ügyet hajlandó szolgálni, hiszen kormánya el van telve „őszinte békevágyal”. Csakhogy

A megye dolgozó parasztsága készül a tavaszra

A Nagylétei Gépállomás és a romániai Székelyhídi Gép- és Traktorállomás dolgozóinak párosversenye

A Nagylétei Gépállomás dolgozói a felszabadulási verseny során párosversenyre hívták a Nagyvárad tartomány Székelyhídi Gép- és Traktorállomás dolgozóit. A Nagylétei Gépállomás dolgozói vállalták, hogy a téli gépjavitást február 5-re befejezik és 40 000 forint megtakarítást érnek el. A gépállomás dolgozói elhatározták azt is, hogy a köztulajdonhoz tartozó termelőszövetkezetek földjein saját maguk tervezte négyzetes vetőgéppel négyzetesen vetik el a tengerit. Segítenek a termelőszövetkezeteknek azzal is, hogy munkagépeiket kijavítják.

Az egyénileg dolgozó parasztság megelégedése érdekében arra tették ígéretet, hogy április 4-ig az egyénileg dolgozó parasztságnak 60 százalékkal több talajmunkát végeznek el, mint a megelőző esztendőben.

A Nagylétei Gépállomás dolgozóinak felhívására a Székelyhídi Gép- és Traktorállomás dolgozói a következő választ küldték: — A béke megszilárdítása, a Román Népköztársaság és Magyar Népköztársaság között fennálló baráti kapcsolatok további elmélyítése érdekében, valamint a román és magyar dolgozó nép életszínvonalának állandó emelésére tett versenyfelhívásukat gépállomásunk dolgozói nagy örömmel fogadták. Tekintettel a gépállomásaink között fennálló szervezési és feltételek-

beli különbségekre, a következő módosításokkal indítjuk a versenyt: Vállaljuk, hogy a 44 erőgépet és a hozzátartozó munkagépeket február 15-ig kijavítjuk, és a javításoknál 10 000 lei értékű anyagmegtakarítást érünk el. Vállaljuk azt is, hogy a nyári munk-

kához szükséges gépek 50 százalékát február végéig kijavítjuk. A gépi kapálást az eddigi megvalósításokkal szemben 200 százalékkal növeljük. A kollektív gazdaságokban leszerződött négyzetes, fészkes vetést száz százalékban elvégezzük.

A Székelyhídi Gépállomás dolgozói ezzel a módosítással teljes egészében elfogadták a nagyléteai versenykivívását. Bejelentették azt is, hogy a verseny eredményéről minden munkaszakasz befejezésével értesítik a Nagylétei Gépállomás dolgozóit.

A Székelyhídi Gépállomás dolgozói ezzel a módosítással teljes egészében elfogadták a nagyléteai versenykivívását. Bejelentették azt is, hogy a verseny eredményéről minden munkaszakasz befejezésével értesítik a Nagylétei Gépállomás dolgozóit.

Gépállomásaink már a tsz-ek kismegépeit javítják

A gépjavitások megyei igazgatósága főmérnökének. Havancz Gyulának jelentése szerint február 15-én 11 órára megyénk valamennyi gépállomása befejezte a gépek téli kijavítását. A munkában a pocsjai gépállomás járt az élen: már január 15-én jelentette gépeinek kijavítását. Nem sokkal maradt el mögötte a hajdúbozsórményi sem: 25-re teljesítette tervét. Két nappal később Hajdúhadház jelentette, hogy téli gépei kijavítva, munkára készen állnak. A megye valamennyi gépállomása a téli gépjavitás befejezése után azonnal nekilátott a termelőszövetkezetek kismegépeinek kijavításához. Ennek befejezése után pedig hozzálátnak a gépek körüli tavaszi munkák elvégzéséhez.

Gépállomásaink tehát kiváló eredménnyel zárták le a téli gépjavitási időszakot. Teljesítették, sőt jelentős mértékben túlteljesítették tervüket, a február 20-i határidő előtt jó pár nappal végeztek munkájukkal. A verseny százalékos kiértékelése még nem történt meg, de az eredmények alapján várható, hogy ezen a téren megyénk az első között fog szerepelni.

A Székelyhídi Gépállomás dolgozói ezzel a módosítással teljes egészében elfogadták a nagyléteai versenykivívását. Bejelentették azt is, hogy a verseny eredményéről minden munkaszakasz befejezésével értesítik a Nagylétei Gépállomás dolgozóit.

A gépjavitások megyei igazgatósága főmérnökének. Havancz Gyulának jelentése szerint február 15-én 11 órára megyénk valamennyi gépállomása befejezte a gépek téli kijavítását. A munkában a pocsjai gépállomás járt az élen: már január 15-én jelentette gépeinek kijavítását. Nem sokkal maradt el mögötte a hajdúbozsórményi sem: 25-re teljesítette tervét. Két nappal később Hajdúhadház jelentette, hogy téli gépei kijavítva, munkára készen állnak. A megye valamennyi gépállomása a téli gépjavitás befejezése után azonnal nekilátott a termelőszövetkezetek kismegépeinek kijavításához. Ennek befejezése után pedig hozzálátnak a gépek körüli tavaszi munkák elvégzéséhez.

Gépállomásaink tehát kiváló eredménnyel zárták le a téli gépjavitási időszakot. Teljesítették, sőt jelentős mértékben túlteljesítették tervüket, a február 20-i határidő előtt jó pár nappal végeztek munkájukkal. A verseny százalékos kiértékelése még nem történt meg, de az eredmények alapján várható, hogy ezen a téren megyénk az első között fog szerepelni.

Javult a téli gépjavitás minősége a megyében

A hajdú-bihari gépállomásokon a megyei gépállomási igazgatóság szakemberei ellenőrizték az elvégzett téli gépjavitás minőségét és tapasztalták, hogy ez évben sokkal gondosabban javították ki úgy az erő-, mint a munkagépeket, mint azt tették az elmúlt esztendőben. Különösen jó minőségű munkát végeztek a be-

retlyóújfalui, pocsjai, hajdúbozsórményi és derecskei gépállomásokon. Ez évben a karbantartásokra is fokozottabb gondot fordítanak. Nem engedik, hogy az alkatrészek használhatatlanságig elkopjanak. Idejében gondoskodnak pótlásról s nem fordul elő majd az a hiba, hogy ószel rohamoznak alkatrészekért.

A bakonszegi Új Világ Tsz jól készül a tavaszra

A tavasz immár a kertek alatt van, s nem sokára kezdődik a sűrűs mezőgazdasági munka. A bakonszegi Új Világ Termelőszövetkezet tagcsapatai alaposan felkészültek, minden szerszámot, munkaeszközt kijavítottak, rendbe tették. Gondoskodtak a talaj javításáról, a táperő gazdagításáról. A kertészetbe már kivitték ezeröttszáz mázsa trágyát, további ezer mázsa trágyát pedig gondosan szarvasba rakva tárolnak a szántóföld szélén. A tavaszi vetőmagot is beszerezték, 50 mázsa tavaszi árpát, 20 mázsa tavaszi búzát és 20 mázsa borsót vetnek el, mielőtt az idő engedi. A szövetkezet tagsága jövedelmét rizstemelés-

sel is fokozza, s jelenleg is dolgoznak 35 holdas rizstelep építésén. Az állampolgári kötelesség teljesítésében is példát mutatnak, amit bizonyít az, hogy tavaly baromfi-beadási kötelezettségüknek egész éven át eleget tettek, tojásbeadásukat az első félre már rendezték. Szarvasmarha beadásra már nincs gondjuk, mert az 1955-ös beadást már teljesítették. Erősödik a szövetkezet, jó a munkafegyelm, s a jó példa vonzóereje megnyilvánul abban, hogy 14 új belépőt vettek már fel. A bakonszegi Új Világ párosversenybe lépett a nagyrabéi Petőfi Termelőszövetkezet tagságával.

Debreceni Mezőgazdasági Akadémia tangazdaságában befejezték a téli gépjavitást

Az akadémiai tangazdaság gépesítési csoportjának dolgozói a felszabadulási versenyben vállalták, hogy a téli gépjavitást február 15-re befejezik. Vállalásuknak eleget tettek, határidőre teljesítették és több mint 20 erő- és munkagépet készítettek elő a tavaszi munkára. A gépjavitás során ko-

moly anyagmegtakarítást értek el azáltal, hogy az elhasznált alkatrészek ésszerű felújításával teljes értékű alkatrészeket építettek be a javítás során. A vállalat 10 nappal előbb teljesítették a dolgozók. A jó munkaszervezést Bördás János vezető mechanikus illeti a dícséret.

„eleget tesz védelmi kötelezettségeinek”. Magyarul: fegyveresen beavatkozik. Ez már majdnem nyílt beszéd, amelynek háborús hatás gondolatát még az oly buzgón hangzottatott békeszólamok sem rejthették el. Nem más ez, mint veszélyes játék a túzzel. „Ha az imperialisták támadó háborút kezdenének, — jelentette ki Mao Ce-tung a kínai-szovjet barátsági, szövetségi és kölcsönös segítségnyújtási szerződés aláírásának ötödik évfordulóján, — mi,

az egész világ népeivel együtt bizonyára le fogjuk őket söpörni a földgolyóról!”

De van más lehetőség is. A békés egymás mellett élés, az államok közötti normális kapcsolatok lehetősége. Ennek változása a házat oly nehéz munkával építő kőműves, az almát gondosan ápoló kertész, a gyermeket oly sok örömmel és fájdalommal nevelő anya vágya és akarata — bárhol éljen is a földön...

A FRANCIA KORMÁNYVÁLSÁG

Párizs (MTI) Szombaton hajnalban fél háromkor hirdette ki Schneider, a francia nemzetgyűlés elnöke, a beiktatással kapcsolatos szavazás eredményét. A francia nemzetgyűlés 312 szavazattal 268 ellenében megtagadta a Pineau-kormány beiktatását.

A kijelölt miniszterelnök a köztársasági elnökhöz hajtott és visszaadta megbízatását. René Coty köztársasági elnök — miután Pineau visszaadta megbízatását, már a szombat hajnali órákban megkezdte tárgyalásait új miniszterelnök kijelölésére. Fogadta a pártcsoportok elnökeit és — a hírek szerint — felszólította őket, gyűljenek össze szombaton délután s együttesen dolgozzanak ki megvalósítható programot. E program kidolgozása után a köztársasági elnök külön-külön fogadja majd őket és előreláthatólag még az északi folyamán megbízást ad majd az új miniszterelnök-jelöltnél.

René Coty, a Francia Kommunista Párt részéről Waldeck Rochet fogadta, aki közölte a köztársasági elnökkel, hogy a kommunisták milyen feltételekkel támogatnának egy új miniszterelnököt.

Waldeck Rochet kijelentette az újságíróknak, hogy a Francia Kommunista Párt akkor támogatná az új miniszterelnököt, ha az lemondana a párizsi szerződés beicikelyezéséről, elősegítene a békepolitikát Kelet és Nyugat között, teljesítene a dolgozók követeléseit, s elismerné a tengerentúli népek törekvéseinek jogosságát.

Politikai megfigyelők az új miniszterelnökjelölt személyével összefüggésben elsősorban Edgar Faure nevét emlegetik, egyesek André Morice-ról beszélnek, sőt Pinay újabb jelölését sem tartják kizártnak.

Most száz esztendeje, hogy meghalt Csokonai halhatatlan szerelme. Több mint fél századal túlélte a költőt.

Az úri Magyarország a bor és szerelem bohém, felelőtlen poétájává degradálta Csokonait. Holott a Lilla-dalok éppen azt bizonyítják, hogy még szerelmét is történelmi, társadalmi távlatba állította, s átpolitizálta dalait, akkora mértékben, mint csak legforradalmibb utódai: Petőfi, Ady és József Attila.

Vajda Julia vagyos gabonakereskedő, nemes Vajda Pál leánya volt. Komáromban, polgári környezetben éltek, az apa hajóácsként kezdte pályáját. Leányának jó nevelést adott; Julia értett a zenéhez, s vonzotta az irodalom.

Mikor találkoznak, 1797. nyarán, egy komáromi költő házában, Csokonai huszonhárom éves mult, de már országos neve van. Julia három évvel fiatalabb (1776. október 26-án született). Leánytársai bizonyára többgyermekes anyák már. Ő válogatott a kérésekben. Külsejéről keveset tudunk azonkívül, amit a versek mondanak róla. A Déri Múzeumban őrzött képe nem hiteles: szőke öntelt germán úrnőt ábrázol. Lillából valami belső varázs áradhatott, tartósabban, mint szépsége.

Kétszer is férjhez ment. Első ura a költő győztes vetélytársa volt, Lévai István módos gabonakereskedő; majd annak halála után (1840) 68 éves fível másodszer is férjhez ment, másodszor a jóval fiatalabb Végh Mihály espereshez. Utolsó éveiben újból visszaköltözött Lévai István házába, Dunaalmásra. Ott is halt meg, szűkös viszonyok közt, 1855. február 20-án.

Az utókor a komáromi búsvégű szerelmi regényt főleg olyan dalokból színezte ki, amelyeket eredetileg máshoz írt Csokonai. A költő sohse csinált ebből tüköt: a Lilla előszavában nyíltan megmondta, hogy ez a ciklus tíz év

Szombat reggel még csak egyes lapok fűznek kommentárt a Pineau-kísérlet bukásához.

A l'Humanité megállapítja: A Pineau-kísérlet főként azért bukott meg, mert Franciaország-

A köztársasági elnök Faure-t bízta meg a kormányalakítással

Párizs. (MTI). Az AFP jelentése szerint Coty francia köztársasági elnök szombaton délután fogadta a jobboldali képviselőcsoportok elnökeit, akik azt megelőzőleg ülést tartottak a Bourbon palotában.

nak a németek felfegyverzésével szemben tanúsított ellenkezése — amely felfegyverzés szöges ellentétben áll az életszínvonal emelésével — nagy súllyal nehezített a képviselőkre.

A Reuter értesülése szerint a köztársasági elnök a tanácskozás után magához kérette a radikál szocialista Edgar Faure-t és felkérte kísérleje meg a kormány megalakítását.

A DISZ Központi Vezetőségének ülése

A Dolgozók Ifjúsági Szövetségének Központi Vezetősége szombaton tartotta a XIV. kibővített ülését a DISZ központi székházában. Az ülésen megjelent Ács Lajos, a Magyar Dolgozók Pártja Politikai Bizottságának tagja, a Központi Vezetőség titkára. A DISZ alapszervezetek megerősítésének feladatairól, a DISZ II. kongresszusra

való felkészülésre Szakali József, a DISZ Központi Vezetőségének első titkára tartott beszámolót. A beszámolót vita követte, majd az V. Világifjúsági Találkozóra való felkészüléssel kapcsolatos feladatokról Kádás István, a DISZ Központi Vezetőségének titkára tartott beszámolót. (MTI)

Kinevezések

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa dr. Komán József elvtársat egészségügyi miniszterre megválasztotta, dr. Simonovits István elvtársat az egészségügyi miniszter helyettesévé kinevezte.

helyettesi tiszte alól felmentette és egyidejűleg Non György elvtársat a népművelési miniszter első helyettesévé, Kállai Gyula elvtársat népművelési miniszter-helyettesévé kinevezte. (MTI)

A Magyar Állami Népi Együttes Brüsszelbe utazik

Párizs (MTI) A Magyar Állami Népi Együttes február 20-án befejezi sikeres franciaországi körútját és hétfőn továbbutazik Brüsszelbe.

CSOKONAI

Lillája

termékeit foglalja magában, s nem egyéb, mint „poétai román”; mai szóval: verses regény. (Ránk is maradt az a lap, amelyen először tervezte meg: egybeírta szerelmi dalait, bárkihez szóltak azok, s végigszámolta úgy, ahogy később némi módosítással, valóban a Lilla-kötetbe kerültek.)

A nemesi Magyarország főképp az olyan verseket kedvelte, amelyekből feudális szellem áradt, mint a Himfy-dalok. A nő ezekben oltári bálvány. Csokonai diákkori szerelmi énekeiben is föl-fölcsendül a rajongó áhitatos hang; (legnagyobb szerelmében a nemből A szépek szépe). Vajda Juliához írta kétségtelenül az elbűvölő *Anakreont-dalok* nagy részét, s azokat a Lilla-verseket, amelyekben egészséges férfi fölély van, nem alázatos hódolat. A szocializmus egyenrangú élet-társnak tekint a nőt, aki persze, minél szerelmesebb, annál természetesebb ösztönrel igényli, hogy legalább egy kissé mégis csak fölnézhesen választottjára.

Csokonai lírája átmenet a feudális és a szocialista szerelem közt. Az ő korának népszerű Himfyje a polgárosodás kezdete óta rohamosan megfakult. A Lilla viszont ma élőben ragyog, mint valaha. Mesterien illesztette egybe a költő: tíz év sokféle hangulatából egyszerű, elemi erejű, elhítt „Cselekvényt” alkotott; életiró úgy használták föl, mintha verses napló volna. Ki gondolná, noha rég tisztázódott, hogy sem a *Reményhez*, sem a *tihanyi echóhoz* nem Vajda Juliához készült?

A fiatal Mórincz Zsigmond a *Megkövetésben* fedezi föl Csokonai legegységibb hangját, sőt valami olyat érez benne, ami egyenesen a magyar emberre jellemző. Ő még nem tudhatta, hogy ez

a remekmű Metastasio V. kantátája kezdetét dolgozza föl. Mekkora melléfogás, gondolná az avatatlant. Mi már tudjuk: Mórincz ha tévedt, sem tévedt. Csokonai tanult az olasz lírából, annak éppen közvetlen, fesztelen, polgári hangulatú szerelmi dalaiból. De bármit bárholon vett is át, nyomban csokonaissá tudta tenni, *nép-költésünk testvérévé*, azaz mélyesen magyarra.

Lehetett Csokonainak olyan asszonya, aki mellett a szerelem összes szférát végigjárta a pokoltól az üdvösségig. De nyíltan csak Lilláról énekel, a társadalom áldozatáról. Mert azt *Órula* írta, hogy

Jaj, Lillám is a tirann törvénynek
S a szokásnak meghódolt...

Csokonai, a felvilágosodásnak világvizonylatban is kiemelkedő nagy költője, épp ez ellen küzdött: a zsarnoki törvények, a feudalizmus bilincsei, a társadalom avult szokásai ellen. A Lilla-regénybe egész mivoltát, teljes emberségét beleárasztja: derűjét s halálos kétségbeesését, szabadságrajongását, francia-tiszteletét, békevágyát s materialista világnézetét egyaránt.

Vajda Julia nem volt hősnő, mint Kármán Fanniya, aki ellángolt szenvedélyében. Míg Csokonai sugárzott rá, addig tüdőkiolt; azontúl eihaványult az alakja. Gondoljunk rá ne csupán szájalommal, mint akiért eljött a mesebeli királyfi, de balgán eleresztette. Magyar földön akkor még sokáig az volt tipikus, hogy az egymásnak való szíveket elszakította törvény és szokás. A Lilla-név fogalomná vált, a gyönyörű dalok hősnője pedig korán elhervadt. De mikor meghalt, Végh Mihály káplánja Domy Márton Csokonai-életrajzát találta meg a szekrényében s szépen bekötve a Lilla-dalokat. Gondoljunk rá hálával: ő volt Csokonai haladó szerelmi lírájának fő ihletője.

Juhász Géza.

Tárgyalás, MINT GYÓGYMÓD

Furcsa eset, de megcsett, sőt nap mint nap megesik, hogy úton útfélen szidják az SZTK orvosi ellátást. En emellett úgy elmentem legtöbbször, hiszen egyik másik embernek könnyeben esik, ha szidhat valamit. Az bizonyos, hogy sok embernek nincs igaza, de néha van abban valami, ha méltatlankodnak. Például, ha egy tüdőgyulladásos beteget berendelnek a penicillin felvételére, mert ilyen is történt.

Az utóbbi időben arról panaszkodnak többen, hogy „kálváriát” járatnak a betegekkel. Egy ilyen kálvária járatás történt velem, amelynek még most sincs vége. Persze én előnyben vagyok, mert mint újságíró, ezt meg is írhatom. Régióta fejjegresem vannak, levert, fáradt vagyok. Szerdán, 16-án egészen rosszul lettem, nem tudtam mit tenni, orvoshoz menelkültem. Régi ismerősöm, régen is kezelt a II. SZTK rendelő belgyógyász főorvosa. Hozzá mentem. Röntgenre küldött, majd utána megvizsgált és megállapította, nagyfokú kimerültség, vérszegénység, influenza, stb., stb. forog fenn. Azonnali fekvést rendelt el és ellátott gyógyszerrel. A diagnózist leírta és ezzel a körzeti orvoshoz utasított. A rendelkezésre álló kimutatás szerint én a Vár utcai

orvoshoz tartozom. Háromszor kellett elmenni, míg megtudtam, hogy a klinikai körzethez tartozom. Oda fordultam. Másodszori megjelenés után azt a felvilágosítást kaptam, nem oda tartozom, hanem a Nyil utcán lakó Nagy nevű orvoshoz. Amikor ott jelentkeztem, onnan a Fertőtlenítő Intézetbe utasítottak, hogy ott rendel. (Micsoda logika, pont a város másik végén). Ő viszont nem vehetett táppénzre, nem volt röntgenlelet. Hát hogy-hogy, a rendelő intézeti főorvos diagnózisa nem elegendő. Hiszen ő röntgenlelet alapján írta a véleményét. Dr. Nagy újra röntgenre küldött. De arra nem gondolt senki, hogy az egy heti nyugalmas fekvés helyett 3 napot jöttem-mentem.

Vajon kinek kötelessége tájékoztatni az SZTK biztosítottakat, hogy melyik körzeti orvoshoz tartoznak? Vagy ha már erről elfeledkeztek az illetékesek, legalább a körzeti orvosok tudnák, hogy melyik utca hány szám, hova tartozik. Az illetékeseket úgy lát-szik nem zavarja az, hogy a néhány éve kiadott tájékoztató már nem érvényes. Vagy ez nem tartozik a betegekre? — Igaz, így is el lehet venni az ember „kedvét” attól, hogy az SZTK-hoz forduljanak.

Fábián Sándor.

Élüzemavató-ünnepségek Debrecenben

A negyedik negyedévben végzett jó munka és a december 21-i munkaverseny lendülete alapján tizenegyi élüzeme van Hajdú-Bihar megyének. Szombaton több debreceni üzemben adták át ezt a kitüntetést. Az élüzemavató ünnepségekről az alábbiakban számolunk be.

Járóműjavító

A zsúfolásig megtelt kultúrteremben talán még egy gombostűt sem lehetett volna leejteni. Baráti és testvéri közösségekben éltek egymás mellett a fizikai, műszaki és adminisztratív dolgozók. Az elnökség megválasztása után a közlekedési és postaügyi miniszter nevében Sári Antal elvtárs a VII. D/II. osztály vezetője köszöntötte a gyár kollektíváját. Felsorolta a Járóműjavító eredményeit. Az üzem 1954. negyedik negyedévi teremt 108 százalékra teljesítette. A termelékenységénél is 3,5 százalékos az emelkedés. Az önköltséget a dolgozók közös összefogásával 4,5 százalékkal csökkentették, csaknem minden üzemszervezésben javult a munkafegyelem, a bérfelhasználásnál 113.000 forint relatív megtakarítást értek el.

A további üdvözlések során Marosi Sándor elvtárs, a vasutas szakszervezet központi vezetősége, Stozicski Ferenc elvtárs, a Hajdú-Bihar megyei párt-végrehajtóbizottság, Nagy János elvtárs, a vasútpolitikai főosztály, Farkas István elvtárs, az SZMT nevében köszöntötte a Járóműjavító eredményes munkát végző dolgozóit.

A felszólalások elhangzása, valamint az élüzem címet igazoló díszoklevél átnyújtása után a gyár kiváló munkát végző dolgozóit között összesen 198.200 forint

pénzjutalmat osztottak ki. Mintegy 560 dolgozó részesült 200 forinttól 1200 forintig terjedő díjazásban.

Dohánygyár

Már a külsőségek is mutattak: nagy ünnepet ült tegnap a Debreceni Dohánygyár. Pompásan felszerelt kultúrterem, sok-sok boldog arc fogadott bennünket. Őt évvel ezelőtől, 1950-ben volt utoljára élüzem a Dohánygyár, a dolgozók azonban szorgalmas munkával ismét kiharcolták ezt a nagy tisztességet.

Az öt esztendő sok hősi küzdelme nem volt hiábavaló: a mult esztendő utolsó negyedévében a Dohánygyár kimagasló eredményt ért el, teremt 102 százaléka teljesítette, ezenkívül becsülettel eleget tett azoknak a feltételeknek, amelyek az élüzem címet biztosítják.

Az élüzem címmel járó vöröszászlót Váry István, az Élelmiszeripari Minisztérium Műszaki Igazgatóságának vezetője adta át a dolgozóknak, majd Egri József, az ÉDOSZ képviselője köszöntötte az üzem valamennyi fizikai és műszaki dolgozóját, vezetőjét, Kulcsár Ferenc, a megyei pártbizottság másodtitkára a párt üdvözlését tolmácsolta, majd Lőrincz Ferenc, a Debreceni Dohánygyár igazgatója értékelt az elmúlt negyedév munkáját. Tamás Dezsőné, az üzem párttitkára arra tett ígéretet, hogy a festszabadulási versenyben is a legjobbak között végeznek és nem engedik elvinni egyhamar a minisztérium vándorzászlaját.

Az üzem dolgozói közül több mint 50 fizikai és műszaki dolgozó pénzjutalomban részesítették.

Nagy Imre elvtárs egészségi állapota

Nagy Imre elvtárs, a Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának elnöke e hó elején coronaria trombozosisban megbetege-

det. Egészségi állapota azóta lényegesen javult és előreláthatóan április hó folyamán újra munkaképes lesz.

Rusnyák István egyetemi tanár, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke

Földi Mihály, az orvostudományok doktora. 1955. február 19. (MTI)

A FELSZABADULÁSI VERSENY SIKERÉÉRT

Hogyan alakul a normán alul teljesítők száma?

A felszabadulási verseny során egymásután születnek a magasabb egyéni és brigáderedmények. Ezek azonban egymagukban még nem elegendők ahhoz, hogy biztosítsák az üzemek a 100 százalékon alul teljesítőknek adjanak meg minden lehető segítséget teljesítményük teljesítők száma?

Villamosvasút műhelye

A háromszoros élű Villamosvasút Salgótarjáni műhelye igen fontos része a vállalatnak: az itt dolgozóknak műlik, hogy naponta hány villamoskocsi közlekedhetik Debrecenben. A munkások érzik ezt a felelősséget és eredmények arról tanuskodnak, hogy igyekeznek a lehető legjobban ellátni feladatukat. Nem ők a hibások, hogy kevés a villamoskocsi. Ami van, azt sok anyaghiánnyal küszködve építették újjá és javították naponta.

A műhely falán hatalmas versenyábra. Minden név mellett háromjegyű szám. Január hónapban egyetlen normán alul teljesítő sem volt a műhelyben. No, talán azon a kis papírlapon, amelyen február első dekádjának értékelése van! A legkisebb szám ezen a papíron is felül van a százon.

— Nálunk már hónapok óta nincs 100 százalékon alul teljesítő — mondta Konec László főmérnök elvtárs. S aztán a vele és a műhely dolgozóival folytatott beszélgetés során megtudtuk a szép eredmények az okait.

Az első ok: jó a versenyszellem. A műhelynek szinte valamennyi dolgozója részt vesz a munkaversenyben. Mindenki azon igyekszik, hogy tudása legjavát nyújtsa. Hogy ez mennyire igaz, elég csak annyit ideírni, hogy háromszor egymásután nyerte el a Villamosvasút az élűzem címet. A második ok: jó a viszony a dolgozók között. Volt idő, amikor az idősebb és a fiatal szakmunkások sehogyan sem értették meg egymást. Néhány helytelen viselkedésű fiatal volt ennek az oka: lenézték az öregeket, lebecsültek szakmúdságukat, több évtizedes gyakorlatukat. Amióta azonban ezeket a „szájhősöket” részben eltávolították a műhelyből, részben megnevelték, megjavult a viszony az öregek és fiatalok között. Gyarmati Jenő, Haja Mihály, Fontos János, Nyúlka Imre öreg szakmunkások és a fiatalok között, Lampert Benő, Farkas József és a többiek nagy odaadással, nagy türelemmel oktadják a fiatalokat a szakma ezernyi fogására. S Kun Imre, Pellei János, Dóró János Szabó István, meg a többiek nap mint nap jobb eredményeket érnek el.

Építőgépkarbantartó Vállalat

Utunk következő állomása az Építőgépkarbantartó Vállalat. Itt is kellemes meglepetés érte bennünket: több mint egy éve nincs már normán alul teljesítő.

A segítségadásnak itt is azt a legjobban bevált formáját alkalmazzák, hogy a legjobb szakmunkások állandó védnökséget vállalnak a gyengébben teljesítők fölött. G. Nemes Lajos és Dávid József esztendőig, Bartha József lakatos és Hollók István motorszereelő mutatják a jó példát a segítségnyújtásban. A javítások és a javításokhoz nagy mennyiségben szükséges alkatrészek megmunkálásának kezdetekor egy-egy kiváló szakmunkás megmutatja a többieknek a legésszerűbb, legegyszerűbb fogásokat. Ez az idő aztán bőségesen megtérül, meghozza a kívánt eredményeket. Nagy mértékben ennek köszönhető, hogy a vállalat hosszú hónapok óta 105-110 százalékra teljesíti tervét.

Januári tervüket a dolgozók 108 százalékra teljesítették, decemberhez viszonyítva 1,8 százalékkal csökkentették az önköltséget. Most azért harcolnak, hogy eleget tegyenek adott szavuknak: felszabadulásunk tízéves évfordulójára 90 százalékos minőségű munka mellett 3 nappal előbb fejezzék be első negyedévi tervüket.

Táncsics Cipőgyár

A cipőgyáriak főleg a minőség javítására és az anyagtakarékoságra tették felajánlást. Januárban 9 százalékkal javították a minőséget, közel 10 000 forint értékű anyagot takarítottak meg és 300 pár cipőt gyártottak terven felül. Szép eredmények. Azonban a cipőgyáriaktól többre is telne. Többre telne, ha nem lett volna január három dekádjában 14, 12, illetve 17, február első dekádjában pedig 18 normán alul teljesítő.

Jól látják ezt a gyár vezetői. Küzdenek azért, hogy minél alacsonyabbra szorítsák le ezt a számot. A normán alul teljesítők zöme-

nemrég került a gyárba. A legjobb szakmunkások mellé osztják be a fiatalokat, hogy mielőbb megtanulják a részmuveletek minden csinját-bíját. Varga Eta például állandó szakmai segítségét nyújt Harangi Erzsébetnek. Rövidesen elméleti és gyakorlati szaktanfolyamot rendeznek a fiatal szakmunkások részére. A tavalyi tanfolyamok tapasztalatai azt mutatják, hogy ez lényegesen elősegíti a gyengén teljesítők eredményeinek emelkedését. Jól tudják ezt a fiatalok is: bizonyosság erre az, hogy huszonnyolcan jelentkeztek már a tanfolyamra.

XIII-as Autójavító Vállalat

Hónapok óta nem tudja teljesíteni tervét a XIII-as Autójavító Vállalat. Ennek egyik oka az, hogy igen kevés — a feladatokhoz mérten — a jól képzett szakmunkás a vállalatnál. Januárban 30, február első dekádjában pedig 24 normán alul teljesítő volt.

A vállalatnál sok szó esik az ipari tanulóik egyoldalú képzéséről. (Ezt igen jó, ha az ipari tanulóintézetek tanárai, oktatói figyelembe veszik. A szerk.) Legutóbb 7 gyakorló szakmunkás jött Budapestről a vállalathoz: közülük egy tanulóideje alatt szinte végig csak záratok készített, a másik ablakrács-díszeket préselt. Az ilyen egyoldalúan képzett fiatalokat aztán csak hosszú, türelmes oktatással lehet megtanítani a gépkocsijavítás sokrétű munkájára. A vállalat vezetői itt is a jó szakmunkások mellé osztják be a fiatalokat. Azonban a szakszervezet nem ellenőrizi, hogyan foglalkoznak ezekkel a fiatalokkal. Nem szervez munkamódszerátadást az üzemben belül. Pedig ez egyik helyes és célravezető módszer a segítségadásnak. Nem sokat tördök a szakszervezet a munkaversenyyel sem: a felajánlásokat ugyan „összegyűjti”, de aztán úgy gondolja, ezzel mindent megtett. A pártszervezet vezetőségének kell itt fellépni és feladatokkal megbízni a szakszervezet vezetőit, majd pedig rendszeresen kérje számon a feladatok végrehajtását.

A kárcsak a nyári zápor, hirtelen jött és ajtóstól rontott be. Pillanatok alatt kitört a vihar a sajtólobban, amely a Gördülőcsapágygyár egyik legfontosabb üzemrészé.

Persze mindennek az ujság az oka. Pontosabban három sor, még hozzá az első oldalán, mindjárt a fejléc alatt. Az, hogy Szabó Eva ifjúmunkás 242 százalékot teljesített.

A lányok, a váltótársak, Deim Erzsé, meg a többiek persze örültek a sikernek. Jól van Eva! Csak így tovább. Csuki vagy... — folyt a biztatás.

De volt valaki, aki másképp kezdte. Először csak végig sétált a gépsorok között, aztán rákezdte:

— Majd utána nézek én annak a 242 százaléknak. Hát mit akar ez a csitri. Menjen csak a 100 tonnás présgépre, ott mutassa meg mit tud.

A hangok persze útrakeltek. Eljutottak egy nagy gép csöpp parancsnokáig. Csak úgy foszladozva, szakadozotán, de a lány, a termeket betöltő zúgás ellenére is elrendezte a sorokat... Szeme összeszűkülött, szája elkeskenyedett, és két keserű könnyesepp gördült végig arcán.

Kitört a vihar. De Szűcs János minőségi ellenőrt ezt semmibe vette. Sandított egyet és tovább ment.

Miről volt itt szó? Vics volt? Bosszantás? Vagy igaz a dolog? A magas százalékokba más, talán a ceruza is bele-szólt?

Vajjon nem azért haragos-e Szűcs János, hogy a százalék megy, de közben sok a cseljt?

Nézünk meg Szabó Eva munkáját és életét.

Az a csöpp lány, aki alig látszik ki a nadrágból, aki olyan vékony, hogy akár gyermeknek is szólíthatnák, már két komoly kitüntetés tulajdonosa. Először a sztalanovista jelvényt kapta meg, tavaly pedig a 6 hónapban át tartott 200

Az Orvostudományi Egyletem

békealbumából

Az Országos Békatanács felhívása élénk visszhangra talált a Debreceni Orvostudományi Egyletemen. Kisgyűléseken, békegyűléseken, végül egyetemi békenagygyűlésen tiltakoztak a dolgozók a nyugatnémet felfegyverzés ellen. 1116 aláírás ad nagyobb nyomtatékot a tiltakozásnak. Sokan azonban nemcsak aláírták a békeüveget, hanem mellé jegyezték érzéseiket, gondolataikat.

Dr. Csobán Györgyné így ad kifejezést tiltakozásának: „Tiszta szívemből a békét kívánom.” Dr. Straub János professzor ezeket írja neve mellé: „Mi, magyar dolgozók nem vagyunk hajlandók beletörödni abba, hogy a káuj Wehrmacht felállításába és szembeszegülünk azokkal, akik atomháborút készítenek elő.” Juhász Lajos tudósító

TÁRSASJÁTÉK-EST NAGYLÉTÁN

Most visszaemlékezve az elmúlt napokban megtartott társasjáték-estre, még mindig szinte lehetetlennek tartom, hogy a nagylétai kultúrotthon szülőjéig megtelt fiatalokkal, hívasunkra több, mint 250 ifjú jött el. A társasjáték-est nem is annyira újszerű, mint inkább feledésbe ment szórakozási forma jelenlétére szolgált.

Az első társasjáték bemutatásánál és játszásánál a fiatalok egy kicsit házódoztak, de a harmadik bemutatott játék után már feloldódott a feszélyezettség. A játék győztese jutalmat kapott. Nem nagy értékű volt, hanem humoros ajándékok. Gumiből készült „atróz, csörgő, egy csomó papírba csomagolt cukor stb. A nyerteseknek az ajándékok a szünpáradat kellett kibontani, amely csak folkozta a jókedvet és a hangulatot.

A zálog kiváltásánál új módszert vezettünk be. A zálog tulajdonosa ismeretterjesztő kérdésre felelt, pl.: miről híres Álmosd? Emellett azonban igen sok humoros büntetést is adtunk. A társasjáték-eston nagyon sok fiatal az általa jól ismert, a többség által azonban kevésbé ismert társasjátékokat mutatott be. Az új játékokat, bemutatásokat jutalmaztuk.

Az est második felében 25 magyar néma első sorát játszotta a zenekar. A versenyben résztvevőknek kellett kitalálni a dal szövegét. Főleg régi és kevésbé ismert dalokat játszottunk. A legtöbb találat 19 volt. Ennek alapján terveztük, hogy a jövőben daltanulási esteket tartunk.

A társasjáték-est megtartása kultúrotthonunkban ifjúságunkat szórakoztatta és nevelte. Az elkövetkező hetekben a társasjáték-estet járassunk minden községben megrendezéssel, minden bizonnyal nem kisebb sikerrel. KEGYES MIHÁLY, Nagyléta

Vihar

SZABÓ ÉVA KÖRÜL

LEVEL NYOMAN

százalékos átlagért, „kiváló dolgozó” címmel tisztelték meg.

Szabó Eva 18 éve korában lépte át először a Gördülőcsapágygyár kapuját. Ujfehértórol indult, Pesten tanult, Debrecenben kötött ki. Azt mondja Kiss Lajos művezető róla: „Magam is csodálkoztam, mikor ezt a lányt először megláttam. Igénytelenül megökött: végtelen szorgalom és akarat van. Keze akár a motolla. Ugyes... ördögien ügyes.”

Idéig tehát nincs semmi kifogás. Nem is lehet. Hisz ha ez a 20 éves lány Ujfehértóra hazamegy, azt kéri tőle (igaz, hogy félig tréfásan) 42 éves traktoros apja: legalább az egyik kitémetést adja kölcsönbe. Mert neki még nincs ilyen. Viszont az is igaz, hogy nemcsak a munkában, de a DISZ-ben, a tüzoltóknál, a könyvtárnál, mindenütt meg lehet találni Szabó Eva nevét. A társadalmi munkában is olyan aktív, olyan lendületes, mint a termelésben.

Megkérdezzük: mi hát mégis a baj? Csak tán nem a sok selet? Persze seletet ő is csinál. De ezt félre teszi és elkülönbözteti a többitől. Maga mutatja meg, nem várja, hogy felfedjék. Azonban az utóbbi három hónapban még ilyen selet sem volt. Mikor Szűcs János ezt megtudta, kifakadt, hogy lehet az, hogy Szabó Eva seletmentesen dolgozik. Ilyen nincs! A „nyakába varrt” s vissza adott hát neki nyolc NO mintájú kosarat. Méghozzá úgy, hogy előbb átvette, s csak másnap mondta meg, hogy selet. Szabó Eva akkor úgy sirt, mint egy 3 éves gyerek. Bántotta a jogtalanság. A lányokhoz sem szólt, még ebédelni sem ebédelt.

Szűcsre persze már nem ez az első panasz. Van már sok-sok hasonló. Bár ért a dolgokhoz, mégis helytelenül végzi munkáját. Szembe állítja az egyik dolgozót a másikkal. Nem tanít és nem magyaráz. Nem ismerteti, hogy mit jelent nekünk egy-egy csapágy-kosár, egy-egy jól elkészített görgő, vagy mit jelent a gyári becsület. Helyette hangoskodással, vagy néha helytelen, jogtalan kifakadással akarja a dolgokat megoldani. Tüvedés ne essék, mi mindig a minőségi ellenőrzés határozottsága mellett vagyunk. A seletgyártókkal, hanyagokkal, pazarlókkal szemben szigorúan fel kell lépni. Ha kell, komoly bírálatot, ha szükséges, pénz levonással. Ez a jogkör azonban mégsem azért jogkör, hogy egyszerűen csak heccből, vagy indokolatlan ellenszenvből valamit seletesen nyilvánítsanak, ha nem az. Ez sem a dolgozóknak, sem a gyárnak nem segít! Nem növeli, hanem ellenkezőleg rontja a MEO tekintélyét!

A pártbizottság, a gazdasági irányítás tud a dolgokról. Intézkedik is. De megkérdezzük, miért csak most, miért csak ilyen későn? A dolgozók már hónapok óta panaszkodnak, küldözgetik jelentéseiket, bosszankodnak Szűcs miatt. Az illetékesek csak tán nem azt a hitet akarják kelteni, hogy náluk lassabban terjed a hang, mint a textilészeknél, vagy a Járomújavitóban?

A P. 12-es présgép és a sajtoló körül tehát így kavarognak a dolgok. Az a behemot gép 50 tonnás, aki kezel 50 kiló sinccs. De a hatalmas monstrum úgy engedelmesebb, legszelvidebb bárány. Így dolgoznak már két éve s míg röplőnek a csapágykosarak, ezres tételekben fut a sorjázás, egy maszatos, kedves kis arc azt várja:

— Döntsék már el az emberek, ebben a „viharban” kinek van igaza! Kovács T.

Balogh Elemér elvtárs előadása Csokonai filozófiájáról

Csokonai a korabeli materialista filozófiának világvizonylatban is egyik legkorábbi modern énekes. Az ő világnézetéről beszél ma délelőtt 11 órakor a Déri Múzeum előadótermében Balogh Elemér, MDP Pártfőiskola filozófiai tanszékvezetője. Az előadás keretében elhangzanak a költő következő alkotásai: Az estve, Konsztanciánapoly, Természeti morál (részletek). Jegyek a helyszínen 2 és 3 Ft-os árban válthatók.

Párt és pártépítés *

Aprómunka Bődönháton

Amikor Csige János elvtársat megválasztották pártvezetővé, örült a bizalomnak, mert nagy megtiszteltetés az, hogyha párttagok és pártönkívüli dolgozók rábizzák egy fiatal emberre ügyeit intézését. Csige elvtárs azonban nemcsak vezetőségi tag lett a bölönháti állami gazdaság pártbizottságában, hanem a vezetőség kollektívájára úgy döntött, hogy a titkári teendőket is rábizzák.

Csige elvtárs kissé megdöbbenett ekkor és gondolkodni kezdett. — Valóra tudom-e váltani a rám váró feladatokat? Eleget tudok-e tenni a követelményekért? Fel tudom-e sorakoztatni a kommunisztákát és a pártönkívüli dolgozókat a párt- és a kormányhatározatok maradéktalan végrehajtására, amelyet csak úgy lehet megvalósítani, ha a pártbizottság jól dolgozik. A pártbizottság kötelessége a gazdaságvezetés pártellenőrzése is. Több mozgalmi tapasztalat, több szakutadással kellene a munka jó elvégzéséhez.

Számtalan ilyen és ezekhez hasonló gondolat foglalkoztatta Csige elvtársat szókimondó ember és el is mondotta ezt a problémáját a járási párt-vezetőbizottság kiküldöttének. Az elmondotta, hogyha bármilyen problémája lesz, beszélje meg az igazgatóval, vagy éppen azzal, akire az ügy elintézése tartozik. Fordítson gondot az aprómunkára, csakis ez segít hozzá, hogy feloldódjon a közömbösség és a feladatokra is mozgósítani tudja nemcsak a párttagokat, hanem a pártönkívüli dolgozókat is.

Csige elvtárs már kezdte elszámolni a párttitkári teendőket, amikor az egyik aktívártervezleten Török József elvtárs felszólalt, s elmondotta, hiba van a tejszűrés körül. Mindig csak 10—11 óra felé kapták meg, sőt néha később. Márpedig a kicsi gyermekeknek nem lehet azt mondani, hogy várjon. Meg kellene nézni, mi az oka ennek.

Csige elvtárs ígéretet tett az ügy elintézésére és már másnap reggel 7—8 óra között kiosztották a tejet. Igaz, hogy nem csoda történt, hanem csak annyi, Csige elvtárs megbeszélte az igazgatóval a problémát és a helyszínen megállapították, csupán hanyagság és a nemtörődömség okozta a hibát. Az igazgató nyomban elrendelte, hogy reggel 7 és 8 óra között ki kell osztani a tejet.

Többen azt mondták, csak egy-két napig lesz ez így, aztán ismét kezdődik ott, ahol abba hagyta. A párttitkár elvtárs erre így felelt, hogy a bizalmatlanságra ne legyen oka senkinek sem. Nem lett igazuk a bizalmatlankodóknak.

A párttitkárnak ezer szeme és ezer füle kell, hogy legyen, csakis így tudja látni és hallani hol a hiba, mit kell elintézni. Egy embernek azonban csak két szeme és füle van, de a dolgozók bizalma ezer szemet és ezer

fület kölcsönöz neki. A tejszűrés elintézése felkeltette a dolgozók érdeklődését a pártbizottság iránt.

A Bölönháti Állami Gazdaságban orvosi rendelő is van, mert bizony messze van innen a falu és a város. Amíg jó idők voltak, kijárt az orvos rendszeresen, de amikor hidegre fordult az idő, nem ment. Hideg szobában úgy sem lehet betegét vizsgálni — ez volt a véleménye. Meres György dolgozó elmondta Csige elvtársnak, hogy nincsen kályha a rendelőben és ezért nem jön az orvos. Ez is elintéződött egyik nappal a másikra, mert belátta az igazgató, hogy kályháról megfeleldkeztek.

A gazdaság központjától kissé félreesik a sertésenyésztő telep s így nem tudták, hogy ott milyen zavar van a vízellátással. A két gémeskút egyike 30—40 méterre esik az etetőhöz, a másik száz méterre. A közelebbi kút gémje és az ágasa elkorhadt, veszélyessé vált a vízhozás. Erre fel fogták magukat az állatgondozók, vízfordó fát szerkesztettek s a távolabbi kútról hordták a vizet. Fáradságos munka ez, különösen téli időben. Ez azonban senkinek sem tűnt fel, mert a nehézséget csak az állatgondozók viselték.

Tiliczki József sertésenyésztő azonban a pártbizottsághoz fordult és mindez elmondotta Csige elvtársnak. A párttitkár ismét — mint annyiszor már — megbeszélte ezt is az igazgatóval és Tiliczki József jelentése után mestert küldtek a sertéstelepre, aki a dolgozók segítségével a messzebb eső kútról átserrelte a vízhozó eszközöket a közelebbi kútra, mivel az még nagyon jól használható állapotban van.

Vajon az ilyen apró-cseprő ügyek elintézése hozzájárul a pártélet fellendítéséhez? Határozottan kijelenthetjük, hogy igen. Ilyen ügyek elintézése következtében nő a bizalom, az aktivitás. Ennek köszönhető, hogy a taggyűlések megtartását már nem kell háromszor-négyszer elhalasztani, mint régen. Rendszeresen a pártbizalmi és a népnevelő értekezletek. A propagandanyagok terjesztése érdekében nem kell külön agitációs eszközöket alkalmazni, mert a dolgozók felismerték milyen nagy segítséget nyújt számukra, ha egy-egy broszúrát elolvassanak. A pártcsoporthoz értekezleteket ma már öntevékenyen is megtartják a gazdaság pártcsoportjai.

Már látják a párttagok és a pártönkívüli dolgozók is, hogy a pártbizottság él, dolgozik, s a legapróbb problémáik elintézésében is jelentős segítséget tud nyújtani.

A bölönháti tapasztalatokból meg lehet állapítani, ahol a pártbizottság gondot fordít az aprómunkára, fellendül a pártélet, s a dolgozók bizalma mindinkább a párt felé fordul, ennél fogva állandóan erősödik a párt és a tömeges közötti kapcsolat. Sz. I.

Fazekas Mihály Szabadegyetem hírei

Február negyedik hetében a Fazekas Mihály Szabadegyetemen a következő előadások hallgathatók:

A zenetörténelmi szakon: „Az opera Monteverdi-től Mozart-ig”, — I. rész. Tartja: Hankiss János dr. egyetemi előadó, könyvtáros. Az előadás helye hétfőn délután 6 órakor, a Zeneművészeti Szakiskola hangversenyterme (Vár u. 1., I. emelet).

Az irodalomtörténelmi szakon: „Vörösmarty Mihály”. Tartja: Nagy János dr. tanár. Az előadás helye csütörtökön délután 6 órakor a Déri Múzeum előadótermében.

A történelmi szakon: „A Habsburg gyarmati rendszer kiépítése Magyarországon”. Tartja: Szepsy József gyakorlatvezető tanár. Az előadás helye: pénteken délután 6 órakor a Fazekas Mihály Gimnáziumban (Hatvan utca).

A MAGYAR VÖRÖSKERESZT, az emberek egészségének őce

Az elmúlt hét egyik napján Nagy Gyuláné Hatvan-utcai lakos felkereste a Magyar Vöröskereszt Debrecen városi szervezetét és afelől érdeklődött, hogy mi is az a Vöröskereszt tulajdonképpen? Sokat hallott már róla, tudja, hogy társadalmi tömegszervezet, de szeretné azt is pontosan tudni, hogy mivel foglalkoznak a tagok és hogyan lehet a szervezet munkájában részt venni. Mert ő nagyon szeretne a vöröskeresztben dolgozni.

Mondanom sem kell, hogy Nagy elvtársnő ott azon nyomban beszervezték a vöröskereszt debreceni aktívái közé, egy-két nap múlva pedig már feladatot is kapott. Azzal bízták meg, hogy a Hatvan utcában, a lakása környékén szervezzen lelkes tagokat a vöröskereszt mozgalomnak, melyről bizony még ma is igen sokan azt sem tudják, hogy mi fán terem. Nevéről itélve annyit mindenki sejt, hogy a vöröskereszt valamiféle egészségügyi szervezet. Vannak azonban még sokan, akikben a felszabadulás előtti vöröskeresztet egyet-á-humánista emlékek élnek, s ma is úgy nézik a Magyar Vöröskeresztet, mint karitáson alapon nyugvó jótékonykodó társaságot.

FELVILÁGOSÍTÓ MUNKA

Mi tehát a Magyar Vöröskereszt? A dolgozó nép egyik tömegszervezete, melynek tagjai, aktívái a nép közegészségügyi helyzetének javításán fáradoznak. Felvilágosító munkával, egészségügyi előadások szervezésével és tartásával törekednek arra, hogy megelőzzék az emberek megbetegedését. „Egészségvédelemre kész” tanfolyamokon a dolgozók tizezreit képezik ki elsősegélynyújtásra, balesetelhárításra.

EGÉSZSÉGÜGYI NAPOK

A megye községeiben, falvaiban gyakran rendeznek egészségügyi napot, melyre orvosokat

visznek ki, akik ott felvilágosító munkát végeznek a betegségek megelőzése érdekében és a lakosság számára ingyenes orvosi szakrendelést tartanak. Kikadon a decemberben megtartott egészségügyi napon fogász, belgyógyász, nőgyógyász, sebész és röntgen szakorvos volt jelen aszisztensekkel, felszerelésekkel, röntgengéppel. A szakrendelésen többszáz embert megvizsgáltak, köztük sok olyat, akiket további kezelésre utasítottak. Ezeknek a vizsgálatoknak fő célja, hogy elejét vegyék a megbetegedésnek, mielőtt az a szervezeten elhatalmasodnék.

VÉRADÓ SZOLGÁLAT

Egyik legkomolyabb feladata a Magyar Vöröskeresztnek a véradó szolgálat megszervezése. Az orvostudomány fejlődésével párhuzamosan növekszik a véradás jelentősége. Ma már az össze- gyűjtött vért nemcsak átömlesztési célra, hanem gyógyszerként is használják. Debrecenben jelenleg több ezer szervezett vér- adója van a vöröskeresztnek. A véradó szolgálat fontosságát növeli az a tény, hogy a korszerű sebészet elképzelhetetlen véral- ömlesztés nélkül.

TISZTASÁGI MOZGALOM

Az évszakok között a tavasz a háztájék rendbehozásának, a nagytakarításoknak az ideje. Ezért helyezte az idén is a vöröskereszt március 15-re az egész országban megindítandó tisztasági mozgalom kezdetét, melynek keretében hadat üzen a szennynek, piszoknak, az emberi egészség egyik legnagyobb ellenségének. A múlt évi tavaszán szervezett tisztasági mozgalom leg- szebb eredményei a biharkeresz- tes járásban születtek. A köz- ségi versenyében Körösszegapáti szerezte meg a megyei elsőseget. Reméljük, hogy az idei tisztasági mozgalom a tavalyinál még szebb

eredményekkel zárul és hogy fogja az egész évet.

A MEZŐGAZDASÁG SEGÍTÉSÉRE

A mezőgazdasági termelés egyre fokozódó gépesítése megkívánja, hogy a balesetelhárítási és elsősegélynyújtási szolgálat a mezőgazdaságban is, elsősorban annak szocialista szektorában, megerősödjék. A vöröskereszt ennek érdekében minden gépállomáson, állami gazdaságban, termelőszövetkezetben megteremtette az elsősegélynyújtó szolgálatot, mely különösen nyáron, aratás, cseplés idején végez hasznos munkát. Példamutatóan dolgozik a püspökkladányi Október 12. és a nádudvari termelőszövetkezetek egészségügyi szolgálata.

PÉLDAMUTATÓK:

SÁRRÉTUDVARI ÉS A 109-ES MTH ISKOLA

Sárrétudvariban az egészségügyi dolgozók, a Magyar Vöröskereszt aktívái jó munkát végeznek. A vöröskereszt elnöke, dr. Medgyesi Tivadar és a titkár, Daru Lajosné mindent elkövetnek a helyi szervezet eredményeinek fokozása érdekében. Egy pillanatra sem feledkeznek meg a falu tisztaságáért folytatott harc- ról. Tavaly nyáron pedig a cseplésnél példamutatóan szervezték meg az egészségvédelmi, elsősegélynyújtási szolgálatot. A vörö- kereszt tagjai Sárrétudvariban rendszeres, komoly szervezeti életet élnek.

A vöröskereszt debreceni aktívái közül feltétlenül meg kell dicsérni az MTH 109-es számú iskola növendékeit és lelkes vezetőjüket, dr. Rácz Imre tanárt. Az intézet vöröskereszt csoportjának jól felszerelt egészségügyi állomása van. Tavaly ősszel az iskola 120 tanulója vett részt a hortobágyi rízsarató tábor több ezer lakója egészségvédelmének biztosításában. A növendékek állandóan kapcsolatot tartanak levelezés útján a népi demokráciák vöröskereszt szervezeteivel. V. B.

ÓVJUK MEG A NAGYKEREKI VÁRAT A PUSZTULÁSTÓL

Minden városnak, minden falunak megvan a maga története, sőt némelyiknek a történelmi nevezetessége. Némelyek dicső csaták emlékeit őrzik, mások egy-egy nagy férfiút adtak a hazának. Egyik helyen győzelmes csatát vívtak nagyjaink a hazánkat annyit fenyegető ellenséggel, másutt meg a szabadság csillaga hullott porba. Ezer esztendő, a magyar nép mai hazájának története talán a legkisebb falunak is adott valami emléket, hogy őrizze meg az utók számára.

A megye egyik ilyen nevezetessége Nagykerékben a Bocskai vár. Messziről egyszerű kastélyformája van, de közelebről ódon várkastély tárul a szemlélő elé. Bár a hét ol magas torony zindelytetejét, gerendáit régen eltűztele valamelyik néhaiatlan utód, a falak keményen állják az idő viharát több, mint négy évszázada. Több szobáját terményraktárnak használják, némelyiket istállóknak, egy része pedig felszedett padlókkal, kivert ablakaival néz a pusztulás elébe.

Pedig ha az ódon falak beszélni tudnának, be sok dicsőségről, vilézi tettről adnának számot! E sok hősi emléket az idő sem mosta el, mert a kerekiek számon tartják és beszélnek róla. A sok-sok emlék egy részét a krónikások jejeztik fel, egy része meg csak úgy szállt apáról fiúra, kiszínezve, kibővíve.

A XV. század elején épült vár különösen a 150 éves török uralom idején játszott nagy szerepet. Bár a várat inkább csak mulatságra, vagy olyan „főhadiszállás” felének használták, mégis többször ostromolta hol a török, hol a német. Ezért a békés időszakokban is fegyveres hajdúk tanyáztak a várban, és a toronyból a szakállas puskák mellől kómeltek a nagy világtáj felé, nehogy Bocskai Istvánt, a négy fejedelmet bárki is megzavarhassa akár pihenőjében, akár munkájában. Mert Bocskai nagyon szeretett itt tartózkodni. A várat 1590 táján Báthori Zsigmond adományozta Bocskainak, az akkor még váradi főkapitánynak. Itt a kerekí vár falai közt szötte Bocskai a terveket a törökök kiűzésére, Erdély felszabadítására.

A kisebb dombon épült várat védőgyűrűként majdnem teljesen körbefogta a nádas, ingoványos láp. Már csak sejtteni lehet a talaj mély felkúszásából, hogy itt valamikor láp lehetett, a gazdagon termő fonyharkertek helyén. A vár közelében lévő mocsaras érbe kergette beic Örvéni Veér Pál várkapitány a várat ostromló, de megfutamított német vasasokat, akik egytől egyig a mocsárban lelétek halálukat.

Beszélik, hogy a várból Bihar, romániai község felé alagút vezet ki. A hagyomány szerint ezen az alagúton szökött ki az ostromlott várból Veér Pál leánya, hogy segítségül hívja a székelyhídi hajdúkat. A hős leányt visszafele jövet a németek elfogták és megölték. A hajdúk halmot emeltek a tiszteletére.

A kerekí várban lakott a romantikus életű Báthori Anna is. Később a törökök ostroma erősen megromlalta a várat, de kijavították. A vár falai között a bujdosó kurucok is tanyát ütöttek, és itt várták a nagyságos fejedelem, II. Rákóczi Ferenc harca hívó szavát.

A későbbi századokban a vár sokszor cserélt gazdát. A magyar nép nyakára telepedett Habsburg-ház uralkodói az évszázadok során hol ennek, hol annak a császári házhoz hűsége „nagyúrnak” adományozták a várat. Tíz évvel ezelőtt aztán a jogos örökösök, a Bocskai hajdúk késői utódai, a kerekí dolgozók tulajdonába került az ódon várkastély.

A kerekiek joggal büszkék a falu nevezetességére, a Bocskai várra. A helyi népront- bizottság jó úton jár, amikor programjába vette a vár kijavítását és átalakítását iskolává, vagy kultúrházzá.

Nagyfokú mulasztás volt eddig is, hogy pusztulni hagyták a nagymúltú emléket.

A kerekí vár nem egy volt uradalmi kastély, hanem hazánk dicső történetének néma tanúja, hősi idők emléke. A községi támasztól fel egészen a Népművelési Minisztériumig minden illetékes szerv támogatására szükség van, hogy a kerekí népront-bizottság terve valóra váljon és az ódon várat megmentse a pusztulástól. (Levél nyomán) PALLAS IMRE

A polgári járás tíz termelőszövetkezete tervezésének fogyatékoságai

Termelőszövetkezeteink most fejezték be a termelési és bevétel-kiadási tervük elkészítését. A terveket a járási tanácsoknál felülvizsgálták és a szükséges javaslatokat, észrevételeket megéve jóvá is hagyták. Termelőszövetkezeteink tagsága a tervek alapján biztató reményekkel várhat munkához, hiszen a tervek általában a tagság jövedelmének jelentős emelkedését és az osztályonkénti szövetkezeti vagyoni növekedését írták elő. Az elkészült üzemtervek általában biztosítják a termelőszövetkezeteink erőteljes fejlődését és további megszilárdulását.

Az üzemtervek tervezését a Tánácsos (Egyek), Ságvári (Görbeháza), Petőfi (Egyek), Tánácsos (Egyek), Kossuth (Tiszacsege),

Több gondot a baromfitenyésztésre

Az üzemtervek általános hibája a fenti tíz tsz-nél, hogy kevesebb gondot fordítanak a baromfiállomány fejlesztésére és általában a baromfitenyésztésre. Minden dolgozó paraszt tisztában van azzal, hogy a baromfitenyésztés igen nagy jövedelmet biztosít a termelőnek. Eről felkeltettek meg a tervek elkészítésénél és a tsz-ek tagsága. A tíz tsz között egyet sem lehet találni, amely kielégtően fejlesztené ebben az évben — a tervek szerint — baromfiállományát.

A görbeházi Ságvári Tsz-nek jelenleg 100 tyúkjá, 11 libájá, 11 kacájá és 37 pulykájá van. Bár

Az egyeki Sztahanov Tsz felszámolja a baromfitenyésztést

Kemény munkával és nagy beruházzal építették meg az egyeki Sztahanov tagjai a baromfiállományukat. Most már üresen állnak... Az ideai üzemterv ugyanis nem veszi számba egyetlen baromfi tartását és védelmét sem irányozza elő. Az egyeki Sztahanov Tsz tagjai ennyifogva nem akarnak baromfitenyésztetni. Szinte hihetetlen dolog, de így van, még azzal sem törődnek, hogy az üresen álló baromfiállományban sok beruházás van és ezért károsodás éri őket.

Vajon tudják-e az egyeki Sztahanov Tsz tagjai, hogy kötelező baromfiellátásuk van?... Tervszerint úgy látszik a szabadpiacról veszi meg a tsz a beadásra kerülő baromfit. Ugy véljük, ez nem kifizető a Sztahanov tagjai számára, hiszen csökkenteni fog ezért jövedelmük, nem is beszélve arról, hogy egy hízott libáért több mint 200 forintot vehetnének be...

A felsorolt tsz-eknek ragyogó lehetőségeik vannak liba, kacsa tenyésztésre, hiszen a természeti

Bátrabban használják fel termelőszövetkezeteink az állam segítségét

Államunk hathatósan támogatja termelőszövetkezeteinket, ha építkezésbe, gyümölcs- vagy szőlőtelepítésbe, halastó építésbe vagy ha rizstelep létesítésébe fognak, más segítségről most nem is beszélve. Viszont tény, hogy termelőszövetkezeteink nagy része nem veszi igénybe az állam segítségét, legfeljebb rizstelepek létesítésére vagy az építkezésekre. A legtöbb helyen még ott is, ahol az adottságok kitűnőek, megelégednek szőlők és gyümölcsösök telepítéséről és arról a hatalmas segítségről, amit a célra megkaphatnának.

A fenti tíz termelőszövetkezet példája ezt bizonyítja. Tudvalevő, hogy nem minden talaj alkalmas gyümölcsstermesztésre. Viszont bizonyos, hogy Egyeken, Tiszacsegen, Polgáron

Uj Erő (Ujtikos), Március 9 (Ujszentmargita), Sztahanov (Egyek), Kossuth (Görbeháza), Vörös Csillag (Folyás) terveinek megvizsgálása után azonban kiderült, hogy az üzemtervek elkészítésénél több eléggé súlyos hibát követtek el a tsz-ek vezetői és a járási tanács mezőgazdasági osztálya is, mivel jóváhagyta és türtte a hibák elkövetését. Vegyük szemügyre egy párat e hibák közül. Ez szükséges, mert még lehet javítani a tervezésen és a hibák kiküszöbölésével tovább emelkedhetik termelőszövetkezeteink jövedelme és a tagok részesedése. Másrészt azért is szükséges a hibák egy részének széleskörű megvizsgálása, mert a megye csaknem minden termelőszövetkezetében találkoztunk hasonló fogyatékoságokkal.

A terv előírja, hogy szaporítsák mind a tyúkok, mind a libák és kacskák, mind a pulykák számát a gazdasági év végére mégsem növekszik a tsz állománya, mert csak 100 tyúk, 12 liba, 12 kacsa és 10 pulyka továbbtartását vették tervbe. Tehát a terv a baromfiállomány csökkentését írja elő! Ugyanígy tesz a terv szerint a folyási Vörös Csillag is, amelynek jelenleg van 69 tyúkjá, 55 libája, 12 kacájá és 5 pulykájá. Év végére pedig 30 tyúk, 50 liba, 16 kacsa marad továbbtenyésztésre. A folyási Vörös Csillag teljesen felszámolja a pulykatenyésztést és csökkenti a libák számát.

tes vizek és a csatornák átvezetésével építették meg az egyeki Sztahanov tagjai a baromfiállományukat. Most már üresen állnak... Az ideai üzemterv ugyanis nem veszi számba egyetlen baromfi tartását és védelmét sem irányozza elő. Az egyeki Sztahanov Tsz tagjai ennyifogva nem akarnak baromfitenyésztetni. Szinte hihetetlen dolog, de így van, még azzal sem törődnek, hogy az üresen álló baromfiállományban sok beruházás van és ezért károsodás éri őket.

Vajon tudják-e az egyeki Sztahanov Tsz tagjai, hogy kötelező baromfiellátásuk van?... Tervszerint úgy látszik a szabadpiacról veszi meg a tsz a beadásra kerülő baromfit. Ugy véljük, ez nem kifizető a Sztahanov tagjai számára, hiszen csökkenteni fog ezért jövedelmük, nem is beszélve arról, hogy egy hízott libáért több mint 200 forintot vehetnének be...

és Görbeházán sok erre alkalmas talaj található. A polgári Tánácsos Tsz felismerte a szőlőtermelés nagy hasznát és hét hold szőlő telepítését vette tervbe. Az egyeki Tánácsos 2, a görbeházi Ságvári 5, az egyeki Petőfi 4 holdat telepít. A Ságvári még öt hold gyümölcsöst telepít majd és az egyeki Petőfi az összesen telepített 11 holdat.

Viszont a többi polgári, egyeki, görbeházi tsz egyetlen hold gyümölcsös vagy szőlő telepítését sem vette tervbe. Ez bizony igen nagy hiba, mert a szőlők és gyümölcsösök kellő gondozás esetében igen nagy jövedelmet biztosítanak. Nem hű sáfárjai azok a vezetők a tsz-ek gyarapodásának, akik erre nem gondolnak.

Persze a szőlő- és a gyümölcsstermesztést nemcsak a polgári járás, hanem a többi járások egyes termelőszövetkezetei is elhanyagolták, ezért a fentiek ezekre is vonatkoznak.

Szociális alap létesítésével gondoskodjunk az öregekről és a betegekről

A szociális-kulturális alapot a termelőszövetkezet jövedelméből évente ki kell egészíteni és abba a tagok között kiosztásra kerülő összes kenyérgabona és egyéb termés, valamint a pénzübeli részesedés 2—2 százalékát kell helyezni.

Termelőszövetkezeteink elnökei nagy része alaposan ismeri az alapszabályt. A járási tanácsok mezőgazdasággal foglalkozó funkcionáriusai szintén kell, hogy jól ismerjék a teljes alapszabályt. Mégis a zárszámadások és az évi üzemtervek azt bizonyítják, hogy mind az elnökök, mind a tanács funkcionáriusai megelégedkeznek az alapszabály egyik igen fontos, fentidézett pontjáról és türik az alapszabály sorozatos megsértését.

Igaz ugyan, hogy az üzemtervek a fenti tíz tsz-nél a tagok között szétosztásra kerülő búzának két-három százalékát (az újszentmargitai Március 9. Tsz 4 százaléka) és a tagok között szétosztásra kerülő készpénz 2 százalékát a szociális és kulturális alapra irányozták elő. Tavaly is így történt. Azonban a zárszámadásnál valahol elszikadt a fel nem használt búza és készpénz. (Kiosztották a tagok között, vagy más célra fordították.) Részben ezért nincs szociális-kulturális alap.

Másrészt hiba az is, hogy a tervek csupán a búza és a készpénz két százalékát teszik félre az alapra. A többi termésről teljesen megelégedkeznek az egyeki Sztahanov kivételével, amely a tavaszi árpa kiosztására kerülő mennyiségének négy százalékát irányozza elő az alap céljaira.

A kukoricáról, cukorról, csutkáról, burgonyáról, rizsről és a többi termésről teljesen megelégedkeztek a tervek készítői és a tagság, sőt a tervek felülvizsgálói és jóváhagyói is. Rosszul ismerik az alapszabályt, vagy türik annak megszegését. Mindezek nem segítik elő termelőszövetkezeteink gyarapodását és egészséges növekedését.

Hiba még a tervekben, hogy nem irányozták elő a szarvasmarhaállomány, többek között a tejhozam növelését sem. Például a tiszacsegei Kossuth teljesen fel akarta számolni a szarvasmarhatenyésztést. A tejhozamot is csak évi 1070 literben irányozza elő. Az egyeki Tánácsos is igen alacsonyban 1144 liter tejhozamot vár teheneitől. Viszont az egyeki Sztahanov és a görbeházi Ságvári 2300, illetve 2500 liter átlagos tejhozamot akar elérni. Még ez sem sok, de már nem hiba.

A tervek jó oldala, hogy a terméshozamok általában a talaj és a táj adottságai alapján vannak megállapítva és éppen ezért serkentőleg hatnak a tsz-ek túlszárnyalására.

Ezúttal tíz tsz tervében mutatkozó hibákból soroltunk fel egy párat. Bizonyos, hogy mindezen hibák a megye igen sok tsz-ében előfordulnak. Az is bizonyos, hogy még van mód a hibák kijavítására és ha ez megtörténik, nemcsak a tagság jövedelme fog növekedni, hanem a még egyénileg dolgozó parasztok érdeklődése is megnő termelőszövetkezeteink iránt.

Tízéves

a Magyar Nők Demokratikus Szövetsége

Tíz évvel ezelőtt, 1945 február 18-án alakult meg a Magyar Nők Demokratikus Szövetsége, hogy egységbe tömörítse a feladatok végrehajtására a magyar nőket. A tízéves évforduló alkalmából két MNDSZ tag nyilatkozatát közöljük:

Pálbezy Sándorné:

Most, hogy 10 év távlatából visszaemlékszem, szinte magam előtt látom a Szabadság teledi MNDSZ szervezet megalakulását. Hátról-hátra jártunk, hogy a háziasszonyokkal, a telepen lakó dolgozó nőikkel megismertessük az MNDSZ munkáját. Jómagam, Tarsai Mihályné, Bogdán Imréné, Nemes Lajosné, Török Sándorné, Lévai Józsefné munkája eredménnyel végződött. Egy hónap alatt több mint 130 asszony tartozott MNDSZ szervezetünkhöz. 1945 május 1-én pedig 300 Szabadság teledi asszonnyal vultunk fel, ünnepeltük az első szabad május elsejét.

1947-ig sok-sok MNDSZ asszonytársammal együtt szociális vonalon dolgoztam. A háború folyamán árván maradt gyermekek elhelyezésében segédkeztem. Segítettük a vöröskereszt munkáját is, ott voltunk az iskolák rendbehozásánál is.

Később olvasókörieket szerveztünk, ahol a Nők Lapjából és más újságokból ismertettük az asszonyokkal a rájuk háruló feladatokat. Az elmúlt évek folyamán nem egy utcában — egy-egy MNDSZ asszonnyal, így nálam is békemegbeszélést tartottunk. Szeretlők és kedvelők ezeket a megbeszéléseket a Szabadság telepiek.

Van munkánk és feladatunk bőven. Az elmúlt évben a politikaiak mellett különböző tanfolyamokat indítottunk. A varró-szabó tanfolyam sikeresen zárult. Az asszonyok kérésére egy-két nap múlva kötő tanfolyamot indítottunk. Nálunk, a Szabadság telepen majdnem minden ház keretes. Két évvel ezelőtt „Kinek lesz több zöldsége” címmel versenyt indítottunk. Ebben az évben is folytattuk versenyünket.

Munkánk eredményét és szervezetünk célját egyre jobban megismerik a Szabadság teledi asszonyok.

Ugy érzem, hogy 10 éves munkám — minden bizonnyal nagyon sok MNDSZ tag érzi ezt — nem volt hiabavaló.

Haja Jánosné:

Haja Jánosné a Homokkerti-ben a Vécsei utca 6. sz. alatt

A DISZ debreceni járási küldöttértekezlete

Tegnap délelőtt 3 órakor ült össze a debreceni járás DISZ küldöttértekezlete. Az értekezleten megjelent Nyitrai József elvtárs, a DISZ KV instruktora, Kerekes Antal elvtárs, a JB első titkára, Czeglédi László elvtárs, a DISZ MB agit.-prop. titkára, a DISZ JB tagjai és a járás mintegy 120 küldötte.

Veres Mária szavala után Basa Imre, a DISZ JB titkára tartotta meg a JB beszámolóját. A beszámoló alapkérdése a DISZ II. kongresszusára való készülődés volt. A jól sikerült beszámolóhoz hűsan szóltak hozzá. Nyitrai József elvtárs, a DISZ KV instruk-

lakik. Bár 63 éves, még rendkívül élénk asszony. Következőket mondja a 10 év előtti dolgokról:

Megalakulása óta tagja vagyok a homokkerti MNDSZ-nek, sohasem felejttem el, mennyit vitatkoztunk 1945—46-ban az asszonyokkal. Nem ismerték a női szövetségnek a jelentőségét. Sokan hallani sem akartak róla, hogy tagjai legyenek és azóta nagyon megváltozott a világgal együtt az asszonyok véleménye is. Meggyőzték őket a tények.

Tíz év alatt annyi eredményünk született, hogy nem is lehetne mindet felsorolni. Emlésem, mikor már az élet annyira rendezkedésbe hozta, hogy meg lehetett kezdeni a munkát, a homokkerti MNDSZ tagok segítettek az iskolákat rendbehozni, ki-meszelni. Hátról-hátra jártunk felszólítani az anyákat: engedjék gyermekeiket az iskolába tanulni. Akkor bizony még sok olyan család volt, amely nem tudta gyermekeit felruházni. Segítettünk. Gyűjtöttünk pénzt, vettünk bőrt és textilanyagot, kis cipőket, kis ruhákat csináltattunk a gyermekek számára, s odaadtuk a legszegényebb szülők gyermekeinek, hogy iskolába járhasanak.

A beiskoláztatásban később is minden évben segítettünk a tanítóknak a szülői látogatásokkal. Gyakran meglátogattunk egy-egy kórházat, a város szociális gondozottjait szeretet-csomagokkal. Kultúrcsoportunkkal falura is jártunk.

Tíz év telt el azóta, hogy a párt ránk bizta az asszonyok nevelését és ennek a sikereiben gazdag tíz évnek az évfordulóját ünnepeljük vasárnap teadélután keretében.

Szép eredményt értünk el az elmúlt hetekben a békealíráások gyűjtésében is. En másodikmagammal 370 aláírást gyűjtöttem, de nem volt a szervezetnek olyan tagja, aki legalább 150-et ne gyűjtött volna. Mi asszonyok valamenyien jól tudjuk, mit jelent a béke, hiszen minden anyának hagyott a háború fájó emlékét. Tiltakozunk a háború kirobantása ellen, ezért kezdjük meg ismét a felvilágosító és a szervező munkát az asszonyok között.

Nem vagyok már fiatal, mégis szívesen dolgozom a közösségért. Nem felejttem el, amit Rákosi elvtárs mondott a III. kongresszuson, amikor személyesen beszélgettem velem, hogy szüntelenül harcoljunk a békéért.

Hétfőn este kezdődik a TTIT gyümölcsstermesztési előadásorozala

A Néplapban megjelent felhívás alapján szombat reggelig százan jelentkeztek a TTIT megyei titkárságán a gyümölcsstermesztési előadásorozatra. Az előadásokat hétfőn este 6 órakor kezdik a Vöri Múzeum előadótermében. Ezt követően minden nap, esütörtök kivételével lesznek 20—27. közötti héten az előadások.

A résztvevők közösen beszélnek majd meg a gyakorlati bemutatókra legkedvezőbb időpontokat.

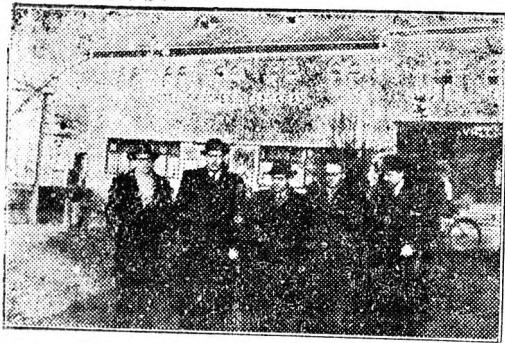
A TTIT titkársága ezúton is felhívja azoknak a jelentkezőknek a figyelmét, akik még a 10 forint részvételi díjat nem fizették be, hogy azt 21-én, hétfőn délelőtt, vagy az előadást megelőzően fizessék be. Akik nem jelentkeztek az előadásorozatra, azok az egyes előadásokat 2 forintos belépőjegy váltásával hallgathatják meg.

Harmine nap ROMÁNIÁBAN

VI.

KIRÁNDULÁS A POJÁNÁRA

Nagyon hideg, zúmarás reggelre ébredünk Brassóban (Sztálinvárosban), a hőmérő higánya —15 fok alá száll. A szálloda öreg liftkezelője mosolyogva eregeti pipájából a füstöt, legyint is hozzá a kezével: — Ez semmi kérem. Mi volt itt tavaly télen: — És történeteket mesél a csonttágyasztó hidegről, a farkasok garázdálkodásáról, amelyek a falvak utcáin csapatostól kóboroltak és a városba is bemerészkedtek. Bukarest utcáin kétméteres hótorlaszok keletkeztek, az utakon nem lehetett közlekedni. Két járőr nem messze, pár kilométerre egy szomszédos faluba indult, útközben farkascorda támadta őket. Egy széles fa oltalma alatt tüzeltek

...csapattal Fogarason

rajuk, ameddig a lőszer tartott. Másnap néhány véres rongydarabot találtak meg belőlük, még a derékszíjukat is felfalták. Pálinka nélkül most sem tanácsos messzebb útra indulni a hidegben. Meg is fogadjuk a jó tanácsot. Barátaink külön felhívják figyelmünket két nevezetességre, amit nem szabad elszalasztani. Az egyik a Pojáná havas fennsíkja, a másik a híres fekete templom.

Dél előtt városnézéssel telik az idő, könyvtárakat, múzeumokat látogatunk, elmegyünk a tartományi tanácshoz is, majd szállásunkról, a modern ötemeletes szálloda ablakaiból gyönyörködünk a kilátásban. Szemközti hosszú sétány havas faszora látható, hol anyák sétáltatják most gyermekeiket. Távolabb széles utcák torzóit néz felénk. Balról a múzeum nagy sárga épülete uralja a teret, jobbra gyárkérmények erdejé, munkáslakások messzenyúló sora látszik. És körül mindenütt hegyek, fenyveserdők, mélyükön megbúvó villákkal, családi házakkal és üdülőket. A sok gyár, az élénk forgalom, az új épületek egész sora, a mindennapi apróságokban is megnyilvánuló nagyvonalúság elárulja, hogy Brassó (Sztálinváros) — igazi nagyváros!

Kora délután indulunk útnak és csakhamar a kanyargós szerpentineken haladunk felfelé. Eleinte simán megy minden, de ahogy magasabbra érünk, olyan síksok az út, hogy a gépkocsit robbanásig hevült motorja csak lépésben tudja vonszolni a nehéz járművet. Egy szűk kanyarodónál fával rakott székér jön szemközt, majdnem összeütközünk. Most aztán se előre, se hátra, a két jármű nem felel egymás mellett, forgolódni lehetetlen. Pillanatilag tanácstalanul nézünk össze és mire cselekednénk, már szabad az út előttünk. Markos román legények ugrálnak le a székéről, megragadják a nehéz, hétszemélyes „ZISZ” kocsit elejét és a benne ülőkkel együtt fordítanak rajta, aztán kucsujáukkal intgetve, mosolyogva búcsúznak: „Noroc! Drum bune! Jó utat!”

Mehelen, de végül is feljutunk. Szűz, vakító, fehér hó borítja a fennsíkot. Közelről a hegyviharok, Zord szépség, csend és rendíthetetlen nyugalom mindenütt. A nagy sígúrosánc is néptelen most, azt hiszhetnénk, itt nem is élnek talán emberek, ha nem látnánk vékony füstcsíkot kanyarogni a távoli menedékház kéményéből. Ez már az örök

hó birodalma, a magas csúcsok nyáron is fehér takaróba burkolóznak. A távoli hegyek körvonalai élesen elválnak a tiszta ég háttéréből, a fenyveserdők koronáján szürke pára lebeg. Lá-bunk alatt mély szakadék, de nem látjuk mélyét, felleg takarja be, mint egy nagy vetett vánk. És felhők gyűrűje fonódik a messzi csúcsok köré is, az egyik lilás színben játszik, a másikat a lenyugvó nap rózsaszínnel festi. Szeli sem lebben, a tiszta levegő mozdulatlan és olyan éles, hogy nienten elfog a köhögés, az ember itt kiköpi magát az a sok dohányfüstöt, meg kormot, amit évek óta tudatosan rak a tüdejére, mintha kéményevék éles drótkéféjét húzgálnák a tüdő járataiban. Ujjam kökre-fegyva, dermedten szorítja a fényképezőgépet, igyekszem megbrókíteni a táj leírhatatlan szépségét és ki tudódik ilyenkor a húszfokos hideggel!

Visszafelé még rosszabb sors vár ránk. A keseg úton néhol métereket csúszott a kocsi a méthetetlen szakadékok és sziklafalak között és csak a legnagyobb óvatossággal sikerült elkerülni a bajt. Mikor leértünk, a gépkocsivezető ingéből facsarni lehetett volna az izzadságot. A nagy ijedségre hirtelen beöntött egy nagy pohár cukkát és kifejtette, hogyha neki adnák a Pojánát mindenestől, akkor sem vázna neki meggyeszer ilyen útnak. Az öreg liftkezelő erre megnyugtatóan elmesélte, hogyan borult szakadéka egy autó...

★

Sötét este látogatunk el a fekete templomba. A templom, mikor megtudja, kik vagyunk, gyermekeket szalaszt a kántorért, közben sorra megmutogat mindent. A templom valamikor régen leégett, falai megfeketedtek, innen kapta nevét is. Egy keresztelő márványmedence maradt épen, meg a céhek szőnyegei, amiket sikerült idejében kimenteni. A tőmör fapadok támláin most is láthatók ezek a többszázéves szőnyegek, amik a polgárok és céhek ültövényeinek jelesére szolgáltak valamikor. Nézelődés közben megérkezik az őszhajú kántor, bekopcsolja az orgonát — Európa legnagyobb orgonáját — és ujjai alatt felsendülnek Bach fugái. A finom trillák lebegve szállnak a nehéz boltívek között, a fapadok mennydörgésszerű hangjától remegnek az ólomkarikák ablakok is. A nyitott templomajtón át messze kihallik az orgona hangja, még akkor is halljuk, amikor búcsúzás után az utca forgatagba lépünk.

Este mozi van soron. Napok óta nagy sikerrel játsszák a „Harag napját”. A film magyar nyelven, román szövegfelirattal pereg. A nézőknek láthatóan nagyon tetszik a film. Ezt mutatja az is, hogy napokra előre elkelték a jegyek. Az utcán mindenütt két plakát hirdeti egymás mellett a filmet, magyar és román nyelven.

Megyünk, hogy korán keltsenek, sielőt az útnak, mert kevés az idő. Még nem is pihymállik, már útrakészen állunk. A város most kezd ébredezni. A szomszédos kenyérbolt rollóját nagy zörejjel húzzák fel. Az utcákon tejeskocsik csörömpölnek, újságárusok sietnek megrakodva standjaikhoz. Turisták érkeznek síelőzetben, tömött hátizsákokkal, frissen, kipirulva a hidegtől. Öreg mesélő barátunk szakavatott szemekkel vizsgálja készülődésünket, mindent ellenőriz, segít a pakolásnál. Ki tudja hány turistát, utazót és vendéget búcsúztatott már életében?! Mint egy gondos apa járja körül a kocsit. Utoljára megkérdi: — Pájinka van? — Mutatjuk az üveget, oda is kínáljuk. Jót húz belőle, aztán kiadja a jelszót: — Mehetnek! — Sapkájához emeli kezét és ott áll, míg csak látja távozó kocsiinkat.

A felkelő napot már Gyulafehérvárott köszöntjük a nagy Hunyadi sírjánál, útban Kolozsvárra...

(Folytatjuk)

TAAR FERENC

Olvasókörök alakulnak Debrecenben

Debrecen területén a kertészekben azelőtt a dolgozók kulturális központjai voltak az olvasókörök. A megnövekedett kulturális igények most ismét fel szeretnék támasztani, életrekelteni ezeket a helyi kulturális központokat. Nyulás és Tégláskert lakói komoly mozgalmat indítottak el, hogy a helyi lehetőségek alapján megteremtés maguknak a szórakozást, művelődést. Ezt bizonyítja, hogy Nyulason már működik az olvasókör, s elmondhatjuk, hogy szép kezdeti eredményekkel. A Tégláskertben a dolgozók kezdeményezésére most alakul

Debrecen második olvasóköre. Fialatok és idősek, nők és férfiak együtt munkálkodnak azon, hogy területükön újjáéledjen az olvasókör és vele a kulturális élet. A Tégláskertben Lakatos János bácsi az egyik kezdeményező. Ő pedig mindig azt akarja, amit a köz kíván és szeretne megvalósítani. Régen is olvasóköri vezető volt, s most az MNDSZ-szel és a Hazafias Népfront városi bizottságával azon munkálkodik, hogy olyan olvasókört hozzon létre a régi tapasztalatok és hagyományok felhasználásával,

amely a dolgozók második otthona lesz. A Hazafias Népfront városi bizottsága segítséget nyújt a tégláskerti dolgozóknak ahhoz, hogy új tartalommal töltsék meg a régi hagyományok alapján felújítandó olvasóköri életet. A segítségnyújtás még nagyobb és közvetlenebb lesz, ha a Hazafias Népfront most alakuló területi bizottságai létrejönnek, amely bizottságoknak elsősorban az lesz a feladatuk, hogy a dolgozók helyes kezdeményezéseinek megvalósítását elősegítsék.

A NEPLAP

rádióműsora

Vasárnap

KOSSUTH-RÁDIO

4.30—8: Reggeli zene, 8: Hírek, — 8.10: Egy falu — egy nótá, 9: Zenés fejtörő, 10: Vasárnapi levél, 10.10: A Gyermekrádió műsora, 11: Vidám vasárnap délelőtt, 12.15: Jó ebédhez szól a nótá, 13: Jó munkaért — szép muzsikát! 13.30: Hangos nap-retrészetek, 14.15: Szimfonikus zene, 15.30: Egy hét a külpolitikában, 15.45: Szív küldi szívnek szívesen, 16.15: Szabadság szerelem, 17.15: Hanglemez, 17.40: Kincses Kalendárium, 18.40: Táncczene, 19.30: Az épülő kommunizmus nagy országában, 20: Esti Híradó, 20.20: Színes népi muzsika, 20.55: Arcképcsarnok, 22.10: Klasszikus operettek, 23: Budapest hangversenytermeiből, 0.10: Csárdások.

PETŐFI-RÁDIO

8: Népi zene, 8.30: Evangélikus vallásos felőra a stúdióból, 9: Német népdane, 9.30: Miska bácsi lemez-ládája, 10.10: Szív küldi szívnek szívesen, 11: Népek dalai és táncai, 11.50: Balettzene, 12.30: Frissen felrakott falak, 13: Hanglemez, 14: Régi nótá, régi tánc... 15: Képek Kína ősi kultúrájáról, 15.20: Jaj, de szépen muzsikálnak, 16: Nagy írók megzenésített művei, 17: A Rádió Gyermekszínházának műsora, 17.50: Szimfonikus zene, 18.34: Brahms-művek, 19.10: Kortárs Magda szatír-ról, 19.30: Népzene, 20.20: A tartós békéért, népi demokráciáért! c. lap ismertetése, 20.35: Táncczene, 21.30: Fűvöszene.

Hétfő

KOSSUTH-RÁDIO

4.30—8.22-ig: Reggeli zene, 8.30: Zenekari hangverseny, 9.20: Orosz nyelvtan, 9.40: A Gyermekrádió műsora, 10.10: Váczy Károly zongorázik, 10.30: Országjáró Kis Chke, 11: Operarészletek, 11.30: Es felébredtek a földek... Elbeszélés, 12.10: Operettadatok és kettősök, 12.45: A Mátra, Előadás, 13: Vidám népi muzsika, 14.25: Uttörő-híradó, 14.50: Heti zenés kalendárium, 16: Ifjúsági fejtörő, 16.25: A romantikus zenéről, 16.40: Kodály művek, 17.10: A rádió válaszol hallgatóinknak, 17.30: Egy falu — egy nótá, 18: R riport-műsor, 18.20: Híres szovjet korusok műsorból, 18.40: Magyar képzőművészet, 19: Zenés esték Budapest-en, 20: Esti Híradó, 20.20: A Rádió Világsszínháza, 22.10: Tíz perc külpolitika, 22.20: Magyar zeneszerzők, 23.30: Népdalok Petőfi verseire, 0.10: Népzene.

PETŐFI-RÁDIO

6.50: Fűvöszindulók, 11.30: Műsor-zárás, 14: Hanglemez, 15: A Magyar Rádió kiségytése játszik, — 15.40: Romániai magyar költők, — 16.05: Szív küldi szívnek szívesen, 16.35: Gyetval népdalok, 17: A Békeszabai Gimnázium énekkara énekel, 17.15: Indulók, 17.25: Filmzene, 18: Legújabb lemezeinkből, 18.32: Kamarazene, 19: Az épülő kommunizmus nagy országában, 19.30: Édes anyanyelvünk, 19.50: Operarészletek, 20.20: Sporthíradó, 20.40: Táncczene, 21.10: A Magyar Rádió népi zenekara játszik.

Kedd

KOSSUTH-RÁDIO

8.22: Műsorismertetés, 8.30: A Magyar Rádió népi zenekara játszik, 9: Indulók és tómedalok, 9.15: Uttörő-híradó, 9.40: A Gyermekrádió műsora, 10.10: Népszerű melódiák, 11: Lányok, asszonyok, 1.15: Szimfonikus zene, 11.30: A Vasutas Szakszervezet fűvöszene-kara játszik, — 11.40: Előadás, 12.15: Vidéki népi zenekari műsora, 13: Könnyű hangszerszólok, 13.28: Operarészletek, 14.25: Hangverseny gyermekeknek, 15: Hanglemez, 16: Édesanyák, 16.40: Bárdos Lajos korus-műveiből, 17.10: A rádió válaszol hallgatóinknak, 17.30: Nagy mesterek népdalfeldolgozásai, 18: Egy évtized, 18.20: Szív küldi szívnek szívesen, 19: Karcolatok, 19.30: Bartók-művek, 20: Esti Híradó, 20.20: Táncczene, 20.50: A magyar irodalom története, 21.30: A Magyar Rádió énekkarának hangversenye, 22.20: Magyar dalok, 23: Hanglemez.

PETŐFI-RÁDIO

6.50: Uttörők énekelnek, 11.30: Műsor-zárás, 14: Népek dalai táncal, 14.45: Könnyű zene, 15.30: Előadás, 16: Régi magyar dalok és áriák, 17: Vonósnyeges, 17.30: Beszélő atlasz, 17.45: Táncczene, 18.30: Az épülő kommunizmus nagy országában, 19: Igor herceg, Opera három felvonásban, 21.55: Zenekari hangverseny, 23: Műsor-zárás.

Szerda

KOSSUTH-RÁDIO

8.22: Műsorismertetés, 8.30: Népszerű operarészletek, 9.20: A Gyermekrádió műsora, 9.40: Daltanulás, 10.10: Előadás, 10.30: Ovodások műsora, 11: Zenekari hangverseny, 11.30: Párliza velünk van, 12.15: Táncczene, 13.20: Magyar népdalok és nóták, 14.25: Uttörő-híradó, 14.50: Kamarazene, 15.20: Babérfák alatt, 16: Könnyűzenekari hangverseny, 16.40: A rádió válaszol hallgatóinknak, 17.10: Nemzetközi kérdések, 17.25: Magyar népi muzsika, 18: A virágzó mezőgazdaság útján, 18.30: Szív kül-

di szívnek szívesen, 19: Közös dolgainkról, 19.15: Jó munkaért — szép muzsikát, 20: Esti Híradó, 20.20: Szerzői est, 21.20: Táncczene, 22.10: Tíz perc külpolitika, 22.20: Hanglemez, 0.10: Magyar dalok.

PETŐFI-RÁDIO

6.50: Csárdások, 1.30: Műsorismertetés, 14: Hanglemez, 14.50: Alexandrovics énekel, 15.20: Operarészletek, 16.10: A szovjet írók II. kongresszusa, 16.40: Magyar népdalok és nóták, 17.20: Orosz nyelvtanfolyam, 17.40: Hanglemez, — 17.55: Hacsaturján és Ravel műveiből, 18.30: Tudományos híradó, — 18.50: Strauss és Zeller operettjeiből, 19.30: Az épülő kommunizmus nagy országában, 20: Kórushangverseny német mesterek műveiből, 20.20: Sporthíradó, 20.40: Mai operakból, 21.20: Mi az igazság a rákgyógyítás körüli? 21.30: Népdalok, 22.30: Medgyaszay Vilma énekel.

Csütörtök

KOSSUTH-RÁDIO

8.22: Műsorismertetés, 8.30: Zenekari hangverseny, 9.20: Magyar népmese, 9.40: Zenélő doboz, 10.10: Uhrner Ferenc citerázik, 10.50: Indulók és táncok, 11.30: Egy korda története, 12.15: Hanglemez, 12.30: Balettzene, 13: A gőzhajózás megindulása Magyarországon, 13.20: Operarészletek, 14.25: A Rádió Gyermekművelődési műsora, 15.15: Népek zenéje, 15.30: Az épülő kommunizmus nagy országában, 16: Híradó, 16.40: Szív küldi szívnek szívesen, 17.10: A rádió válaszol hallgatóinknak, 17.30: Egy falu — egy nótá, 18: Tanító bácsi kérem, 18.20: Hanglemez, 19: Ifjú Figyelő, 19.30: Táncczene, 20: Esti Híradó, 20.20: Salfajti operariákat énekel, 40: 20.50: Rügyek, 21: Szülőknek nevelésről, 21.20: Hanglemez, 22.20: Magyar népi muzsika, 22.45: Csend és visszhang, 23: Éjj zene.

PETŐFI-RÁDIO

6.50: Magyar népdalfeldolgozások, 11.30: Műsorismertetés, 14: Délutáni hangverseny, 14.40: Népi zene, 15: Császármádár, 15.30: Magyar szerzők zongoránművei, 16: Szív küldi szívnek szívesen, 16.30: Műsor az úttörők zenéi szakkörieknek, 17.25: Román népi együttes műsora, 17.45: Előadás, 18: Kamarazene, 19: A néma levelete, 21.30: Sporthíradó, — 21.50: Vidám korusok, 22.20: Esti hangverseny.

Péntek

KOSSUTH-RÁDIO

8.22: Műsorismertetés, 8.30: Cigánydalok, 9: Indulók és tómedalok, 9.20: Maximka, 10.10: Tóth Miklós énekel, 10.30: Ovodások műsora, 10.50: Az Okos Mackó, 11: Nők negyedórja, 11.15: Filmadatok, 11.30: Operarészletek, 12.15: Népi zene, 13: Táncczene, 14.25: Uttörő-híradó, 14.50: Zongoraverseny, 15.10: Irodalmi séták, 15.40: Hanglemez, 16: Pátalok sporthíradója, 16.20: Kicsinyek kórusa, 16.40: Kovács Barna gitározik, 17.10: Ember és világ, 17.30: Szív küldi szívnek szívesen, 18: Bányász-műsor, 18.30: Az Égri Népi Zenekar játszik, 19: Külpolitikai kérdésekre válaszolunk, — 19.15: Jó munkaért — szép muzsikát! 20: Esti Híradó, 20.20: Szimfonikus zene, 21.30: Sporthíradó, 22.10: Tíz perc külpolitika, 22.20: Táncczene, 22.45: Rella Pál írása Krudy Gyuláról, 23: Hanglemez.

PETŐFI-RÁDIO

6.50: Szimfonikus zene, 11.30: Műsor-zárás, 14: Operarészletek, — 14.50: Népek dalai, 15.30: Purcell-műveiből, 16: A Magyar Rádió népi zenekara játszik, 16.40: Zenekari muzsika, 17.30: A szovjet irodalom története, 18: Magyar kamarazene, 18.30: Az épülő kommunizmus nagy országában, 19: Hanglemez, 19.25: Nép és nemzet.

Szombat

KOSSUTH-RÁDIO

8.22: Műsorismertetés, 8.30: Zenekari hangverseny, 9.20: Uttörő-híradó, 9.45: Orosz nyelvtan, 10.10: Tatarvágás, 11.52: Dalol az ifjúság, 12.15: Könnyűzene nagyzenekara, 12.50: Pap Károly emlékezete, 13.20: Magyar népdalok, 13.40: Zenekari hangverseny, 14.25: Muzsikáló városok, 15.20: Előadás, 15.40: Szív küldi szívnek szívesen, 16.10: Szövetkezet hírek, 16.40: Vonósnyeges, — 17.10: Magyar népi muzsika, 17.40: Válaszolunk hallgatóinknak, — 18: Táncczene, 18.30: Az épülő kommunizmus nagy országában, 19: Mesélő muzsika, 19.20: Szombat esti muzsika, 20: Esti Híradó, 20.20: Művészet, 22.20: Tanc éjfélig, 0.10: Táncczene.

PETŐFI-RÁDIO

6.50: Amit a moziban hallottunk... 11.50: Műsor-zárás, 14: Klasszikus operarészletek, 15: A tizenhatalmú paragrafus, 15.20: Az opera mindenkié, 16.20: Mit jelent az átmeneti korszak Kínában, 16.40: Táncczene, 17.05: Nagy írókról — kicsinyeknek, 17.30: Kamarazene, 18.30: Szív küldi szívnek szívesen, 19: Külpolitikai kalauz, 19.10: Az ipari tanuló központi népi együttesének műsora, — 19.40: Híres előadóművészek műsorból, 20.20: Sporthíradó, 20.40: Hanglemez, 21.20: Népdalhangverseny.

TAVASZ Nagyhegyesen

Nagyhegyes 1952-ben alakult községgé. Mint eső után a gom-bák, úgy nőttek ki a földből a fehérek házak. Tíz évvel ezelőtt csak nagy távolságban elszórt tanyaépületeket láthatott ott az útutazó.

Nagyhegyessel már a közép-kori történelemben találkozunk. Évszázadokkal ezelőtt itt is, és a Hortobágy más részein falvak, települések húzódtak. Nagyhegyes helyén is falu állt: Hegyes. Hegyes hosszú ideig volt a Hunyadi család tulajdonában. Mátyás halála után Corvin János-ra maradt. A község 1568-ban népszámlált.

Ebben az évben nagy csata dűlt Hegyesen és környékén. János Zsigmond a törökkel csatázott. A községet lerombolta az ellenség, az otlakó jobbágyok egy részét megölték, akik megmaradtak, azok elmenekültek, az erdők kipusztultak. Hegyes 1594 körül Debrecen város lett, de községgé hosszú évszázadokon át nem tudott fejlődni. 1952-ben, 384 év után, a felszabadulás nyolcadik esztendejében született az új község: Nagyhegyes. Ez Nagyhegyes múltja, de nézzük meg a jelenét.

Szelényi professzor választói között

A nagyhegyesi tanácsháza új épület, sok ablakkal. A tanácssteremben tíz-tizenkét ember ül együtt. Körbehúzzák a székeket és beszélgetnek. Középen szemüveges férfi magyaráz. A tavaszi munkáról folyik a szó. A szemüveges férfi dr. Szelényi Ferenc professzor, a mezőgazdasági tudományok kandidátusa, aki egyben Nagyhegyes község megyei tanácsa küldötte — körülülük a helybeli termelőszo-vetkezek elnökei és agronómusai. Szelényi Ferenc tanácsokat ad.

Csaknem minden tsz elnök felvetette, hogy a községnek nincs legelője, bár az állami gazdaságnak igen nagy területei vannak. Ha legelőt akarják a jószágot, 70 kilométerre, Ujsternágyra kell hajtatni a jószágot, ha ugyan ott kapnak legelőt. A községnek legalább 2200 hold legelőre van szüksége, hogy az állatokat megfelelő módon tarthassák. A Hortobágy jóval több állatot tudna eltartani, mint amennyi ott legel.

Az a tapasztalatom — mondja, hogyha különösen sok számmal almoznak, s ha emellett a trágyát rosszul kezelik, az nitrogént vesz fel a talajból. Annak érdekében, hogy a trágya bomlásához a talajélet számára szükséges nitrogént ne a növényből vonja el, pétisót használjunk. A vetés után is pétisóval kell fejtrágyázni. Azt javasolom, hogy cukorrépánál pétisót alaptrágyázáshoz holdanként 80 kilót, fejtrágyázáshoz holdanként 40 kilót szórjanak, vegyítve érett, porrártott istállótrágyával. A kalászosok tavaszi fejtrágyázásánál, mivel a szokásos 50 kiló pétisót egyenletesen kiszórni nem lehet, keverjék egy mássa porrártott rostált istállótrágyával, vagy a régi szarvasok alján talált jó komposztal.

Szelényi elvtárs megígérte, hogy illetékes helyen ezt szövegesíti.

Az egyik tsz elnök a trágya szarvasba rakása és helyes kezelése iránt érdeklődik.

Kultúrházat építenek Nagyhegyesen

Szelényi professzor elmondja, hogy gyakran az a hiba, hogy a helytelen kezelés miatt begyullad a trágya. Megfelelő trágyaszűrt kell létesíteni. A szarvas napi 30 centis rétegenként három méter magasságba emeljék. Naponta ellenőrizték, hogy a trágya nem gyulladt-e be. Ezt egyszerűen egy villával lehet megvizsgálni. Ha a bedugott villa forró, feltétlenül levegőt kapott a trágya és addig a következő réteget nem rakják rá, amíg megfelelően meg nem tapossák.

Nagyhegyes fiatal község, így kultúrotthona nincs, de az otlakók igénylik és kívánják a kultúrát. Ehhez pedig feltétlenül szükséges helyiség is. Mivel azonban fedezet nincs rá, a község lakói elhatározták, hogy 3k maguk felépítik. A tanácsstagok választókerületeikben, kisgyűléseken megbeszélték az önkéntes vállalásokat. A község lakói igen lelkesen akarják kivenni részüket a munkából. A tsz-ek külön-külön téglaszállítást vállaltak. Az Október 22 Tsz húsz fuvar téglát szállít 18 kilométerrel, az Új Élet Tsz 14 fuvar, és a többi tsz is 10—12 fuvar téglát szállítást vállalt. Negyven egyéni paraszt a földbontási anyagok elszállítását vállalta, hatvan ember pedig segédmunkaerőnek jelentkezett egy-egy napra. Az Október 22 építőbrigádjának szakemberei egy kőműves és egy ács társadalmi munkával járulnak hozzá a kultúrház felépítéséhez. A cserép, téglá, vályog, a romos épületek lebontása anyagából kerül, Mintegy 75.000 forint értékű társadalmi munkát vállal a község és az egész kultúrház felépítésére csak 20.000 forintnyi összeget kérnek. A város is segíti ezt a szép tervet, az Építőipari Vállalat kérszombát délelőttől vasárnap estig brigáddal segít, s a terv elkészítését is vállalta.

Az elvtársak szerint ezen a talajon hányadik évben legjobb a lucerna? — kérdezi Szelényi professzor. Harangi elvtárs, az Új Élet Tsz elnöke válaszolt, hogy szerintük ezen a talajon a második, harmadik évben a legjobb a lucerna, utána gyorsan vénül. A 6—8 éves lucernásokat — javasolta Szelényi elvtárs — törjék fel és vessenek bele búzát, vagy cukorrépát.

Elkészült már az orvosi lakás, és a gyógyszerártnak való helyiség is. Orvos kell most már, de minél előbb. Ehhez azonban az is szükséges, hogy megkapják már az anyagot az orvosi lakás körülkerítéséhez és a melléképületek építéséhez. Illetékesek figyeljenek fel a nagyhegyesiek jogos kérésére.

Azt ajánlotta még Szelényi professzor a tsz elnököknek, hogy készítsenek maguknak feljegyzést a földeken elvégzett munkákról, az életetemenyekről, a talajművelésről és az elért terméshozamokról. Azt is írják fel, hogy kapott-e trágyát a föld, mennyit, hogyan készítették elő a talajt. Ezeknek a feljegyzéseknek igen nagy hasznát lehet venni a természetátlag növekedésénél. Megmutatják majd, hogy a talaj milyen kezeléssel, milyen életetemennyel, milyen talajműveléssel adja a legnagyobb termést.

El, zsong, dolgozik a falu, s a tanácsház egyik szobájában a pártvezetőség együtt ül; Szabó Imre elvtárs párttitkár vezetésével vezetőségi ülést tart, a község, a dolgozók életének szobó-tétele, ez a program.

Móricz Zsigmond egyik szép novellájának a címe járt az eszemben, mikor hazafelé mentem, „A Hortobágy tavasz lélegzete”.

Enyhe tavaszas volt a lég, ott kint a Hortobágy peremén. Tavasz földszag volt a levegőben, a pihenő föld párja egyesült az esővel, szélel. Ezt az illatot hozta felénk az enyhe tavaszi szél, mélyet lélegzettünk: a föld lélegzik el.

Évszázadokon át pusztá volt ez a hely. Tavasz kellett hozzá, hogy itt, ezen a részen házak épüljenek, falu szülessen, s újfajta emberek. Ez a tavasz itt errefelénk őszel bontakozott ki 1944. októberében. K. E.

A tsz elnökök: Eszenyi, Harangi, Németi, Kovács Gábor és a többi elvtársak elmondták, hogy maguk döbbsentek rá a vetésforgórendszerű gazdálkodás jelentőségére. Nem lehet ötletszerűen gazdálkodni.

A vetésforgó elkészítéséhez a Mezőgazdasági Akadémia szívesen segítséget ad — mondta Szelényi elvtárs. Az állatállomány és a föld térképe szükséges.

Dél jóval elmúlt, amikor a baráti beszélgetés a tanácsstag Szelényi professzor, Gergely Viktor elvtárs járási tanácselnök és a tsz elnökök között befejeződött és hazafelé indultak.

A tanácsháza többi szobájában is lüktet az élet.

Györfi János elvtárs tanácselnök szobájában az asztalon ott fekszik a község terve. Belelapozgatunk.

1955 első felében húsz férőhelyes bikaistállót, és 25 férőhelyes kanistállót létesítenek. Az apaállatistálló mellé, mivel nincs fedezet rá, társadalmi munkával 3 vagonos görét építenek. Az anyagot összeomlott istállókból és 50—60 éves akácfa felhasználásával teremtik elő. Igen érdekes az a terv, hogy a tsz-ekben kísérleti telepet létesítsenek, ahol a környezeti agronómus segítségével a helyes műtrágyázás eredményeségeit bemutathatják.

Atomenergia és alkalmazásai

Előadás a Pártoktatás Házában

Kedden délután fél 6 órakor a Pártoktatás Házában (Vörös Hadsereg útja 54., II. em.) előadás lesz az „Atomenergia és alkalmazásai” címen.

A nagy érdeklődéssel várt előadást dr. Tóth Lajos, az Orvos-Fizikai Intézet professzora tartja.

Háromnegyed év alatt harmadszor ünnepelt a Ruhagyár

Zsúfolásig megtelt tegnap este a Központi Kultúrotthon nagyterme, ahol a Debreceni Ruhagyár dolgozó háromnegyed év leforgása alatt immár harmadjára tartották üzem-avató ünnepséget. Az üzem dolgozóinak nevében Schwartz Sándor, az üzem pártbizottságának titkára ígéretet tett arra, hogy ezt a jó szokást a jövőben is megtartják, a legközelebbi évnyelvenben is elnyerik az üzem címet.

Az elmúlt negyedévben kiemelkedő munkát végző dolgozókat az ünnepség végén megjutalmazták. Negyvennyolcan sztahanovista jelvényt, hatvanan sztahanovista oklevelet kaptak, ezenkívül többek közt Lenner Zsigmond és Vida Józsefné megkapta a „Könyvnyúipar kiváló dolgozója” kitüntetést. Nagy sikere volt a pályajutalomnak is: több mint 35.000 forintot osztottak ki a legjobbak között.

A kitűnően sikerült üzem-avató ünnepséget az üzem kultúracsoportjának színvonalas műsora zárta be.

Az üzem dolgozóinak nevében Schwartz Sándor, az üzem pártbizottságának titkára ígéretet tett arra, hogy ezt a jó szokást a jövőben is megtartják, a legközelebbi évnyelvenben is elnyerik az üzem címet.

* RÖVID HIREK *

EBZÁRLAT. A városi tanács végrehajtó bizottsága ebzárlatot rendelt el a város területére. Az ebzárlat 90 napig tart, ez idő alatt a város területén kutyát csak szájkosárral, pórázzal szabad vezetni.

A FENYVSZÖV dolgozóit részt vettek a brazíliai Ljuban rendezett kiállításán. A kiállítás aranyérmét — egy bankkártyát — és a város területén kutyát csak szájkosárral, pórázzal szabad vezetni.

A MAGYAR VÖRÖSKERESZT debreceni városi szervezetének és az Országos Mentőállomás vöröskereszt csoportja, szerdán d. u. 5 órakor ünnepség keretében adja át az életmentés célját szolgáló vastűdőt a mentőállomásnak. A vastűdőt a Gördülőcsapágygyár vöröskeresztes aktívái készítették, társadalmi munkával.

KRAUSZ BÉLA városi tanácsstag és Szényi János I. kerületi tanácsstag 19-én délután 2-től 5 óráig a Földművelésügyi Minisztérium Központi irodahelyiségében (Pásti u. 2.) fogadóórát tart.

MA DÉLUTÁN 5 ÓRAKOR mutatja be utoljára nagysikerű „Nincs szünet a háztetőn” című műsorát a Dongó Színpad a Városi Kultúrházban.

Munkásokat keresnek

FOGADÓÓRAK: Vasárnap délelőtt 11-től 1 óráig a Gépipari Kollégiumban (Bajcsy-Zs. u. 49. Reáliskola a. sarok) dr. Fejes Dezső I. kerületi tanácsstag, 10—12-ig a Monostorpályi út 46. szám alatti Egészségházban Bartha Ernő I. kerületi tanácsstag, a Kossuth utca 52. szám alatti Általános Iskolában Czibere Ferenc I. kerületi tanácsstag, hétfőn délután 3-tól 5-ig a Petőfi Általános Iskola helyiségében a Szabó Kálmán utcán Sárkány Ferenc I. kerületi tanácsstag, ugyancsak hétfőn 5—7-ig a Dohányipari Technikum helyiségében az Irinyi utcán Hunyadi Mátyásné I. kerületi tanácsstag fogadóórát tart.

FÉRFI munkaerőket március 1-re egész nyári munkára felvezet a Debreceni Kertészet. Jelentkezés Sztálin krt. 15. szám alatt.

Színházi műsor

EGY jól képzett, szeszabb gyakorlattal rendelkező szerelőt, aki stabil motor és traktor javításához ért, azonnal felvezet az Erdőgazdasági Szállító és Gépjárató Vállalat, Kertészet u. 1.

MA fél 3-kor Csárdáskirálynő, 7-kor Tanítóné. Kedden 4-kor Tanítóné, ifjúsági előadás. 8-kor Pillangókisasszony. Szerdán 7-kor Tanítóné. Csütörtökön 7-kor Pillangókisasszony.

MÁRCIUS elsejére a Ref. Kollégium ügyes konyhalányokat vesz fel. Kálvin tér 16. Jelentkezés minden nap délelőtt 10—12 óra között.

Mozik műsora

VIZSGAZOTT gőzkazánfűtőket felvezet a Cementárui Vállalat, Fűtődó utca 2.

VIG: Ma d. e. 11 órakor. 1.30 Ft-os helyárral matinéelőadást tart: Arlberg express, d. u. 1/2, 4, 6, 8 ó. Híntónjári szerzem. — Hétfőn: 1/4, 6, 8 ó. Híntónjári szerzem. — BEKE: Ma d. e. 11 órakor 1.30 Ft-os helyárral matinéelőadást tart: Állami áruház, d. u. 1/2, 4, 6, 8 ó. Csók a stadionban. Kísérőműsor: 1955. évi korcsolya Európa-bajnokság. — Hétfőn: d. e. fél, 10, fél 12, fél 2 órakor: Csók a stadionban. — D. u. 1/2, 4, 6, 8 ó. Csók a stadionban. Kísérőműsor: 1955. évi korcsolya Európa-bajnokság. — METEOR: Ma: d. e. 10 órakor 1.30 Ft-os helyárral matinéelőadást tart: Állami áruház, D. u. 1/3, 5, 1/4 ó. Csók a stadionban. Hétfőn: d. u. 1/3, 5, 1/4 ó. Csók a stadionban. — HIRADÓ: Ma: d. e. 9 és 11 órakor 1.30 Ft-os helyárral matinéelőadás: Csuk és Gek. — D. u. 1/2, 4, 6, 8 ó. Szerzem engedelgy nélkül. — Hétfőn: d. u. 1/4, 6, 8 ó. — HELJEL. — KLINIKA: Ma: d. u. 1/3 és 5/6. Kaland a Vörös tengeren. 1/8 órakor: Arlberg express. — Hétfőn: d. u. 1/3 órakor: Kaland a Vörös tengeren. — KOSSUTH: Ma: d. u. 3 és 5 ó. Szárnyaló dallamok. 1/3 ó. Híntónjári szerzem.

HETIBÉRES mosónő felvételt a „Zója” Diaköthonban. Cím: Kossuth u. 33.

BUDAPESTI Állandó közevesi munkára kiskocaközvezésben jártas közevesi munkásokat azonnal felvezetünk. Munkaruhát, bakancsot, szerszámot díjazatlanul adunk. Üzemi konyhánk nincs, átképzés adni nem tudunk, de szállásainkon főzési lehetőség van. — A vasúti felvezetés költsége a vasúti jegy ellenében munkába állásakor visszatérítjük. Vidéki családtagoktól, akik naponta hazatérni nem tudnak, munkaadapontként 10 Ft különleges pótlékot biztosítunk. Havonta egyszer a haza és visszautazási költséget vállalatunk viseli. Felvételi munkakönyvet, rendőrségi személyi igazolványt, katonakönyvet hozzak magukkal. Jelentkezés: Fővárosi Útépítő Vállalat Bp., V. Belgrád rkp. 12. sz. Munkaügyi osztályán. AH

KUTFURMESTEREKET és segéd fűrmestereket felvezetünk, Debreceni Vízművek, Kossuth utca 43. AH SZAKKÉPZETT cukrászségéget felvezetlre keres a Nyíregyházi Vendég-látóipari Vállalat. Jelentkezés levélben vagy személyesen Nyíregyháza, Kossuth tér 2., munkaügyi előadó-nál. AH

AZONNALI belépésre keresünk nagy gyakorlattal rendelkező agronómust. Résztermetetésben jártasak előnyben. Jelentkezés minden hétfőn és szombaton délelőtt 9 óráig Vörös Hadsereg útja 54. I. em. 134—135. sz. szoba. AH

KEREKGYARTOMESTERT azonnal felvezetlre keres az Ebes Új Baradza Tsz. AH

DEBRECEN környékén Ipari vállalat felvétlre keres esztérgályos, ké-szűrés, marós szakmunkásokat. Kedvező utazási lehetőség, munkásszállás, étkeztetés biztosítva. Jelentkezés önéletrajzzal Debrecen 1. Postafiók 128. címre. AH

A sárkút-tanyai olvasóköri tagjai kultúrházat építenek maguknak

Debrecen széles határában egy-másután alakulnak az olvasóköri. Így alakult olvasóköri a Sárkút-tanya környékén. Az új olvasóköri már 80 tagja van. Jelenleg, mivel a kör nem rendelkezik saját helyiséggel, az iskola egyik szobájában tartják összejöveteleiket.

Az olvasóköri vezetői és tagsága azt akarják, hogy saját helyiségük legyen. Határozatba is hozták, hogy saját erőből a város által adott telken építenek maguknak egy kis kultúrházat, ahol lesz egy nagyobb helyiség, előadások tartására, és egy olvasószoba, ahol főleg mezőgazdasági szakkönyvekből álló könyvtárukat is elhelyezik.

Példamutató kezdeményezés ez, dicséret illeti Sárkút-tanya dolgozó parasztságát, hogy társadalmi munkával segítik elő egy várostól távol eső tanyakörzet kultúrközpontjának építését.

SPORT

Csúcsforgalom a VTSB-ben

Február 20-ig lehetett a „rég” átminősítési rendelkezések szerint a sportolókát más sportkörbe átminősíteni. A VTSB-hez az elmúlt napokban többszáz átminősítési kérelem érkezett. A kérelmek jó öven százaléka: a labdarúgók átminősítése. Szombaton délelőtt csúcsforgalom volt a VTSB-ben. A sportkörü vezetői, elnökök, intézők, edzők egymás kezébe adták a kilincset a igazoltatn várták: sikerül-e? Nem kell külön kihangsúlyozni, hogy melyik sportág képviselőiben keresték fel a Traktor, Vörös Meteor, Alomás Lokomotív, Építők, Dózsa, Gördülőcsapágy, gyár, stb. képviselőit a VTSB-t. (Aki nem találna el: labdarúgó vezető). Sebteben megtudtunk néhány át-

minősítést a megyei labdarúgó bajnokságban szereplő debreceni csapatoknál. Közreadjuk: A D. Dózsa: Szakács (Kaposvári Kinizsi), Kutasi (Kaposvári Dózsa), Polyák, Pál (Bp. Dózsa), Wágner (Bp. Elektromos), Pados (Nyírbátori Dózsa). D. Honvédhoz: Kiszeley (Szolnocsza). D. Honvédhoz: Locomotivhoz: ki Légió. Rédei (Gyöngyösi Lokomotív), Tiba (Piliscsabai Honvéd), Kinizsihez: Bá (Piliscsabai Honvéd), Süss (Zeleményai (Miskolci Honvéd), Süss (Zeleményai Honvéd). Hívek szerint az Építők igazolták Kovácsot (Vasútipítő), Sebestyent (Kistext), azelőtt D. Honvéd) és Vihéit (Tiszalök). Tisza a Petőfitől a Vasútipítőkhöz kérte átminősítését, azonban ezt a VTSB nem engedélyezte.

EGY HÉTTEL A RAJT ELŐTT: D. LOKOMOTIV-SZOLNOKI LOKOMOTIV A STADIONBAN

Ma délután látssza utolsó előkészületi mérkőzést az 1955. évi NB II. rajta előtt a D. Lokomotív Debrecenben.

Délután 3 órakor a Stadionban sokakerülő — esős idő esetén a Dózsa úti úton — Szolnoki Lokomotív elleni előkészületi mérkőzésen Palotás István edző már azt a csapatot szerpelteti, mely a jövő héten, február 27-én az első NB II-es bajnoki mérkőzésen a Ceglédi Lokomotív ellen Debrecenben szerepelni fog.

DEBRECEN MAI SPORTMŰSORA

LABDARUGÁS. Nagyerdei Stadion, 3 óra: D. Lokomotív—Szolnoki Lokomotív — Építők pálya, fél 11 óra: D. Építők—D. Vörös Meteor. Barát-ságos előkészületi mérkőzések: ASZTALITENISZ. Postás Ottthon (Hámán Kató u.), 8 óra: Megyei Ifjú-sági férfi és női egyéni bajnokság. KOSARLABDA. Egyetemi sport-csarnok, 8 óra: Középiskolai területi bajnokság. Befejező kézilabda. ROPLABDA. Csokonai Gimnázium tornaterme, fél 9 óra: A fűli terem-bajnokság utolsó fordulója.

ROVID SPORTRÉ. A D. Vörös Meteor Nemzeti Bank és a D. Petőfi asztalitenisz együttese ma Budapestten játssza első mérkő-zését az 1955. évi országos bajnok-ságról. — A D. Honvéd labdarúgó előkészületi mérkőzést játszik ma délután Tiszalökön. — Csütörtökön este 7 órakor tartja alakuló gyűlést a D. Honvéd Baráti Köre a Tiszai Klub Vörös Hadsereg úti helyiségé-ben. — Biharkeresztesen a járás al-talános iskolai tanulónak részvete-lével járási asztalitenisz és sakkeve-senyt bonyolítanak le a mai napon. Hétfő iskolá nevezte tanulóit. — Február 27-én Bécsben Ausztria ellen szerepel Magyarország asztalitenisz válogatottja.

MEGKEZDÖDÖTT AZ 1955. ÉVI GYORSKORCSOLYÁZÓ VILÁG-BAJNOKSÁG

Szombaton délután a moszkvai Dinamo-stadionban 70 000 néző előtt megkezdődött az 1955. évi gyorskorcsolyázó világbajnokság. Az első számban 500 méteren a finn Salonen érte el a legjobb eredményt, megelőzve a szovjet Silkovot, 500 méteren: 1. Salonen (finn), 2. Silkov (szovjet), 20. Kovács Árpád (magyar), 32. Lőrincz (magyar), 34. Könyö (magyar).

Párthírek

Pártnapok a nemzetközi helyzetről és a népgazdaság soronlévő feladatairól PARTNAPOK DEBRECENBEN Február 22-én, kedden délután fél 3 órakor a Debreceni Ruhagyárban: Barcsi Gyula, az MB első titkára. Február 22-én, kedden este fél 7 órakor az Elmészterkiskereskedelmi Vállalatnál: Szabó János MB munkatárs. Február 23-án, szerdán délután fél 5 órakor a GI/1. Ppftótpári Vállalat kultúrothonában: Kulcsár Ferenc MB másodtitkár.

NEPLAP

A Magyar Dolgozók Pártja Hajdú-Bihar megyei Pártbizottságának lapja

Szerkesztő: a szerkesztő bizottság Felelős kiadó: BARCZI GYULA Szerkesztőség: Debrecen: Tóthfalussy tér 10. Telefon: 19-40. 19-41. 19-42. Terjesztik a megyében lévő postahivatalok. Előfizetés: egy óra 11 forint. Szabadság Lapnyomda, Debrecen.

Felhívás a dolgozó parasztsághoz

A dolgozó parasztság tenyésztési és hizlalási kedvének közösa céljából a Debreceni Sertésenyésztő és Hizlalo február hó folyamán elad kb 7-800 darab választott malacot, 3-200 kg súlyban, 54 darab 1-től 2 éves csikót és 10 darab haszon lovat. Az eladások lebonyolítása a következőképpen történik: Malac eladás: Az eladás az Acsád községhez tartozó Asszonyréz telepen történik. A malacok ára kg-ként Ft 24.-, de csak az vásárolhat malacot, aki előzőleg a Terményforgalmi Vállalatnál leg a Terményforgalmi Vállalatnál napszoros egy mázsa májusl morányiszor megfelelő (15 százaléknál szem magasabb viztartalmú) idény-szerűen száraz kukoricát, vagy árpát, vagy zabot Ft 280-as áron elad, ahány darab malacot venni szándékozik. Tehát minden malacért 1 mázsa terményt kell eladni a Terményforgalmi Vállalatnak. A Terményforgalmi Vállalat „Allatvásárlási jog-sítvány”-t ad, mely igazolja, hogy a venni szándékozók mennyi terményt adott el a vállalatnak és ez milyen áttel vásárlásra szolgál. A termény Ft 260-as áron kifizető. A malac vételhez a Terményforgalmi Vállalat által kiadott Allatvásárlási jog-sítványt el kell hozni és azt kell adni az eladónak. E nélkül senki malacot nem kaphat. A malac árát kilogrammonként Ft 24-es áron átvételkor teljes egészé-ben készpénzben ki kell fizetni. A malac eladás február végéig minden hétfőn és csütörtökön történik. Csikó és ló eladás: Debrecenben a volt Vértess-féle téglagyár helyén lévő sertésenyésztő telepen február 23-án és 25-én árve-rés útján történik. A csikók és lovak kiküldési ára a tenyésztéreknek megfelelően lesz megállapítva, azonban legalacsonyabb kiküldési ár csikónál Ft 5000, lovaknál Ft 6000. Árveréskor a vevő az általa meg-

HIREK

1855-ben halt meg Vajda Julia, Csokonai Liliája. 1810-ben Mantuában kivégezték Hofer Andrást, a tiroli szabadsághóst. 1820-ban született H. Vieuxtemps, belga hegedűművész és zeneszerző.

VARHATO IDŐJÁRÁS. Erősen felhős, páráos idő. Sokfelé havasos, eső. Mérsékelt majd élénkebb déli, délnyugati szél. A hőmérséklet kissé emelkedik. Legmagasabb nappali hőmérséklet plusz 4—plusz 7 fok. — A fűtés alapjául szolgáló középhőmértéklet 0—plusz 3 fok.

NEHANY HÉTTEL EZELETT Tóth Béla hajdúbüszörményi népművelési előadó levelet írt a Néplapnak és ebben Jammiczki Viktort itéli el egy elmaradt előadásért. Ahogy azóta kiderült Jammiczki Viktor a szobán forgó ügyben nem hibás. A Műsor-iroda Léval Sándort bízza meg azzal, hogy az együttest Hajdúbüszörménybe szállítsa és az ő felelősen mulasztása miatt nem tudott rendeztetésnek megfelelően az együttes. A BEKÉS megyei Terményforgalmi Vállalat február 21-én csikó és ló árverést tart Dévaványán. TANCTANFOLYAM indul 22-én, kedden a Munkaközösség Sas utcai tánciskolájában, Schaff táncotár.

DOLGOZÓK Iskolájának V—VI osztályban, VII. és VIII. osztályban a tanítás hétfőn 5 órakor kezdődik a Béke útja 19. alatt. Beiratkozás és felvilágosítás vasárnap 8 óratól 9 óráig és hétfőn az új tanfolyam kezdete.

MINDAZOKNAK, akik édesanyján, Orosz Jánosné temetésén részvételükkel fájdalmaikat nyihitették ezúton mondok köszönetet. Erdélyi Lászlóné.

ÉPÍTETŐK FIGYELEM!

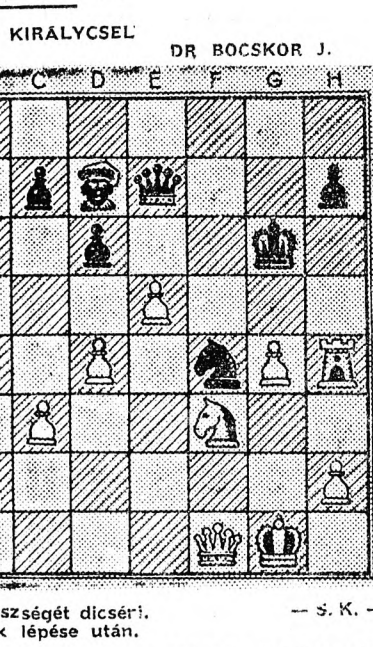
Kész ajtók és ablakok kaphatók olcsó áron a megye valamennyi Tüzép telepen.

1955 Február 20 VASARNAP

ELCSERELNEM 1 szoba, konyha, speizos (víz, gáz, WC bent) lakószobát hasonlító belvárosival, ahol gáz is van. Fűveszkert u. 8. IV. ajtó, Márton. KOMOLY nő, 6 éves kislányom mellé felveszek. Fotó KTSZ, Kossuth u. 11. SZUPER rádió, fogtechnikus hegesztőtranszformátor százezres eladó. Dembinszki u. 14. Árpád téren. GYERMEKSZERETŐ kö-zépkorú magános asszonyt családtárgyait felveszek. — Jelentkezni lehet vasárnap délután Papp Imre, Nagy-erdő 4-es villa. KUTSZIVATTYU eladó, 1 colos, 2 colos csövet veszek. Eötvös utca 16. GUMICSZAK, kerék-párgumik javítása, Vadai gumijavítónál, Széchenyi u. 8. EGY 9 hónapos yorksiri koca eladó. Mester u. 30. TORÓKSZENTMIKLÓSI szoba, konyha, fürdőszobás lakást elcserelelnék debreceni szoba, konyha lakással, Faragó u. 24. MÉLY gyermekkosci eladó Vörös Hadsereg útja 10. II. emelet 3. ELADÓ 140 kilós mangalica zsirsertés Szakáll, Hatvan utcai posta, gépész. SZABÓVARRÓGÉP eladó Luther u. 47. SZIJJARTÓ János tűzfakészítést megnyitotta, Nyil utca 81. Kenyérgyár mellett. Aprított akáca kapható. EGY fehér gyermek sportkosci eladó, Tóthötöm utca 14. EGY világos keményfa háló eladó. Szabadság-telep, Köleséri Sámuel u. 7. sz. EGY hold Jonathán almás gyümölcsös kondoros állomásnál eladó, Acél utca 6. LAPOSKOSCI, konyhai nagy szekrény eladó, Árpád tér 5. FÜLDET, elsőrendű minőségűt kibérelnek, Vörös Hadsereg útja 43. II. 2. VARAZSSZEMES szuper rádió eladó, Kúbeovásártér 10. sz. EGY háló és ebédőszekrény eladó, Ocskai utca 4. Szabadság-telep. TRÓGÉP, nagy széles hengerű eladó, Tégla, Kossuth u. 28. Tóth József. EGY darab Underwood táskairógép eladó, Debrecen, Poroszlay u. 84. Hatvan utcai villamosal vé-ég. RÁDIO világvevő 3 lámpás eladó, Lorántffy u. 20. ajtó 3. 500 cm3 négyütemű oldalkocsis motorkerékpár sürgősen eladó, Szappanos u. 13. ELADÓ Bodán 2 nyílas termő szőlő pájtával. Cim: Szegedi Gergely u. 8. Kin-csehgy. KOMPLETT hálószobák festett, fényezett, hencserek kaphatók Asztalos Szövetkezet. Vörös Hadsereg útja 68. sz. AH

S A K K

ELFOGADOTT KIRÁLYCSEL RETHY A. DR BOCSKOR J. 1. e4, e5, 2. f4, eif4, 3. Hf3, Fe7, 4. Fc4, d6, 5. 0-0, 6. c6, 6. d4, g5, 7. c3, Ha5 (sötét akadályozza világos Vb3 lépését), 8. Ff7+!, Kf7, (8. Va4+?, c6), 9. Hg5+, Ff5, 10. Vh5+, Ke6, 11. Ff4, Ff4, 12. Bf4, Hf6, 13. Vf5+, Kf7, 14. Vh5, Kg6 (Va5 akadályozására) 15. Hd2, b6, 16. Vb5, Vd7, 17. Vd3, Hh5, 18. Bn4! Bf8 (18. e5+?, Kg7), 19. Bf1, Bf1+, 20. Vf1, Ve7, 21. Hf3, Fd7, 22. g4, Hf4, 23. e5!, Bf8 és döntetlenre adták. (23. —, Kg7!! és a játszma sötétnek all). A játszma így is fiatal, I. o. sakkozónk — Rethy — merész játékát, kombinatív készségét dicséri. — A játszma állása világos 23-ik lépése után.

TAVASZI VETESŰ KALÁSZOSOK, A CUKORRÉPA ÉS BURGONYA FONTOS ALAPTRÁGYÁJA A SZUPERFOSZFÁT ÉS KÁLISÓ

Beszerezhetők: a földművelészetekben, az állami kiskereskedelmi vállalat boltjaiban, a vetőmagboltokban, és Műtrágya és Növényvédőszerértékesítő Szövetkezeti Vállalat Megyei Kirendeltségénél.

TÉLI PERMETEZÉS — NYÁRI ŐRÖM

Erős pajzstetűfertőzés és egyéb kártevők ellen a GYÜMÖLCSFA-OLAJJAL, gyenge pajzstetűfertőzéskor TÉLI HIGITÁSÚ MÉS Z-KÉNLEVEL permetezzünk. Beszerezhetők: a földművelészetekben, az állami kiskereskedelmi vállalat boltjaiban, a vetőmagboltokban, és a Műtrágya és Növényvédőszerértékesítő Szövetkezeti Vállalat Megyei Kirendeltségénél.

OLYMPIA táskairógép kifogástalan állapotban eladó, Péterfia utca 54. MODERN festett hálószoba és konyhabútor kapható, Arany János utca 2. sz. ANYANAK való süldők kereszteszt, 8 hónapos kockák eladók, Lehel u. 12. EGY sovány sertés eladó, Andrassy u. 22. ELADÓ egy 11 méteres épület lebontásra, Erdék-lódnai Szűcs István, Ebes 15. sz. HASZNALT kúszívattyú és kaptárak eladók, Teleki utca 78. SEZLON kifogástalan, kölöpi csipke függöny 2 1/2x2 eladó, Monti czredes utca 17. 170 kilós kövér sertés eladó, Csapó utca 57. ELADÓ Malvin utca 62. számú ház. 2 szoba, konyha, speiz, pince 300 négy-szögöl szőlővel. GYERMEKAGY. kombi-nátszekrény és egy két-ajtós szekrény eladó, Eötvös utca 40. SZÉP barna keményfa háló eladó, Aprilis 4. útja 23. bérház, régi Baranyai utca. VILÁGVEVŐ rádió jó-karban lévő eladó, K. Lóth utca 20. MOTORKERÉKPÁR, ke-rékpár, autógumi szakze-szert javítása. Péntek gumi-javítóval, Simonffy u. 52. SZÉP magyar perzsa szőnyeg eladó, Vár utca 10. sz. TAVASZI ruháját festi, vegyileg tisztítja Nagy kelmefestőmester, Halköcs 1. sz. HÍZÓK és süldők eladók Tázsa Ispolyai tér 1. IRÓGÉP, számológép, varrógép, porszívó, rádió, kerékpár eladás, vétel, köl-csönzés, Darabos utca 10. Telefon 14-35. ELADÓ szép lakómentes családi ház 200 négy-szögöl kerület. Azonnal beköltözhető, Komáromi utca 13. EGY darab 190 kilós kövér sertés eladó, Szotyri utca 20. SZÓRÓROSTA, repavágó, tengerimorzsoló, hibás asztaltűzhely, metszett tűkör eladó, Bethlen utca 49. ELCSERELEM 2 szobás, jószágtartásos lakásom, belvárosi kétszobásért, Hom-mokkert, Vécsei u. 40. EGY darab 110 kilós kö-vér sertés eladó, Baross u. 8. ajtó 2. ELADÓ egy ruhásszék-reny, ággy. éjjeliszekrény, Halastó utca 7. EGY gumis kosci 40 mázsaig terhelhető eladó, vagy használatra kiadó, Eötvös utca 18. KISMÉRETŰ külföldi női irhabunda vékony alakra eladó, Marx Károly u. 102. NÉGY darab 1 éves süldő eladó, Kút u. 27. ELADÓK: sezlón, gyapjú-pléd, 39-es női fekete fél és egész cipők és egyebek, Bothien utca 23. ajtó 2. KIS családi ház eladó, Bekéúthető, Toldi utca 17. sz. AH

5 méteres 30x30-as aká-c-oszlopok és ablakok eladók, Boldogfalva u. 20. SÖRMEGSZÜRO csap pumpával eladó, Rákóczi u. 9., szerelőnél. SZEMELLYÉPKOSCI duk-kozását és kárptozását, lőfogatók kosci fényezését és kárptozását, kovács és kerékgyártó szakma min-dennemű javítását, munká-latait vállalja a Mezőgazda-sági Felszereléseket Gyártó Ktsz Debrecen, Hatvan u. 58. szám alatt. AH IGÁSSZEKEREK, szekér-alkatrészek, szárszámnye-lek, kádák, dezsák, ved-erek, hordók, istrángok és egyéb kötélárúk nagy vá-lasztékban kaphatók a Mezőgazdasági Felszereléseket Gyártó Ktsz Debrecen, Hatvan utca 61. szám alatt. AH HAZIPARI Termelő Szö-velkezet Kálvin tér 2. hasz-nált nylon harisnyájából új harisnyát vagy zoknit köt. HARISNYASZEMFELSZE-DŐGÉP eladó, Arany János u. 59. Truczkayné. KERTESZ családi házat keresek beköltözhető 70 ezerig, Csörsz u. 5. EGY 200 kilós híztott sertés eladó, Nyugati utca 32. sz. ELCSERELEM, eladom beköltözhető nagylelkű há-zam. Ajánlatokat Korponay u. 8. alá vasárnaponként kérem. KÉT szép egyéves süldő eladó, Tóthötöm utca 6. IKERABLAKOKAT kettő egyformát vennék redőny-nyel vagy redőnytokkal. Kertész, Jókai utca 8. 120 kilós mangalica ser-tés eladó, Tóthötöm utca 31. Dorottya utca 13. FÉL vagy negyed sertés eladó, Bőszörményi út 140. BENZINMOTORI venniék 6-10 lóerőig, Kiss, Péter-fia u. 45. HALAP 145. 2x2 hold főd és Szeder utca 32. szá-mú ház beköltözhető la-kással eladó. KOVACSMŰHELY felsze-relés eladó. Megtekinthető vasárnap és kedden egész-nap, Ungvári utca 5. ÚTCAI szobákat elcse-relelném hasonlóval, vagy kisebb szoba, konyhára. Szepességi utca 7. 6/4-es fenyődeszkát ve-szek, Varga u. 8. ÜZEMI konyhára el-mennék szakácsnőnek többéves gyakorlattal. Erdék-lódnai Jerikó utca 27. SZAPPANNAK való zsí-radékat szappanra átce-szerelek, Pál, Kőlcsey utca 8. MANGALICA fiatal kövér sertés eladó, Vágó, Teleki utca 71. VARRÓGÉPET bobtnosat, karikabajusát felelősséggel javítok. Hiányosat, töröttet veszek, Férfi varrógép el-adó, Karsai műszerész, Bem tér 11. (volt Magoss György tér.) 6 lángrú kétáramkörös gyertyaégős művész vas-csillár, kétkerekű féderes talókosci eladó Béke útja 9. sz. AH

TEGEBZ utca 76. számú 2 szobás, konyha, kamrá-s ház eladó. Azonnal beköl-tözhető. HÍZOTT sertés eladó, Micsurin utca 18. (volt Szegényházasor). GYERMEKSZERETŐ ház-tartási alkalmazottat fel-veszek, Nemzeti Bank I. em. 3. ALIG használt rövid, három pedálos, körpáncé-lós, keresztműros. bécsi gyártmányú fekete zongor-á. eladó, Mann, Nagyléla. Vártyagym utca 54. JOSZAGSZERETŐ idősebb asszonyt háztartás vezeté-sére azonnal felveszek. Szabó Imre, Szepes 31. ELADÓ fiatal 180—200 kilós hízó, Homok utca 89. HAZAT venniék a város-ban két egyzobás, kony-hást. Az egyik beköltözhe-tő, vagy cserével. Pesti u. 17. sz. 180 kilós hízó beszo-gal-tatásba is alkalmas el-adó, Pesti u. 19. VILÁGOS fűháló eladó, Arany János utca 24. ELADÓ kettő 100 kilós híztott sertés, Csap utca 21. ELADÓ Ovoda utca 18. számú beköltözhető ház. VILÁGVEVŐ nyújtósá-vos 9 lóerős Orion rádió eladó, Lorántffy u. 38. BERKSIRI és mangalica süldők eladók, Veres u. 7. EGY jó tejszó hasas kecske eladó, Nyulás, Szé-zados u. 20. BOCSKAI-KERTBEN 1 hold szőlő sürgősen eladó, Török Bálint utca 5. ELADÓK nyolchetes ke-reszteszt malacok, Apafi utca 123. ELADÓ egy világos fű-háló, Vár utca 4. ajtó 7. BEKÖLTÖZHETŐ 2 szo-bás családi ház 755 négy-szögöl gyümölcsfával el-adó, Bujdosó utca 15. ELADÓ tiszta új süllyesz-tős Csepel varrógép, Bő-szörményi út 78. ELADÓ egy 3+2 villágvé-vő rádió, gramofonna egybe építve, Pesti u. 37. ELADÓ egy 6 lóerős ra-dió, 125-ös Csepel motó-kerékpár, Rákóczi u. 9. GYERMEKSZERETŐ min-denest állandóra azonnal felveszek, Somogyi-Bacsó u. 9. ORION 3+2 rádió és egy használt asztaltűzhely el-adó, Jókai utca 4. AUTOKRAT rugónélküli sérvkötő éjjel-nappali vés-selhető. Nagy sérvekre ru-góval kombinálva, ládálap-betetek, haskötők. Kérjen 11. számú díjtalan képes ismertetőt. Pártos László Budapest, Néphadsereg (Falk Miksa) utca 3. AH VILÁGVEVŐ rádió válto és egyenáramú eladó, Si-monffy u. 2. Katona szücs. AH IRHA bunda, férfi velur megfűzős háló eladó, Katona szücs, Simonffy u. 2. SZOLÓ eladó, Bocskai-kertben, Balogh, Béke útja 5. emelet. EGY fehér, mély gyer-mekkosci eladó, Vigkedvő Mihály utca 36. AH